

"A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji
dobra djela čini i koji govori: 'Ja sam, doista, musliman!'"
Sura Fussilat, ajet 33

informativni islamski časopis

El - Asr

IZDVAJAMO:

- DOBROTE I ODLIKE ŠAMA
- SULTAN MUHAMMED EL-FATIH
- ZLATNE IZREKE O SLIJEĐENJU SUNNETA
- STVARANJE NEBESA I ZEMLJE
- OPŠTA PRAVILA TEKFIIRA
- VJEROVANJE U GAJB

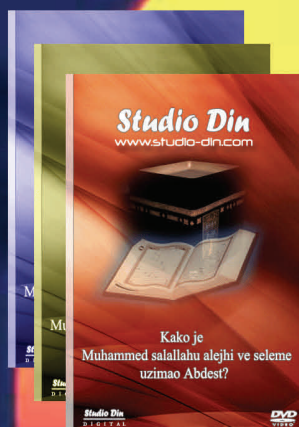

ISLAMSKI DA'WETSKI SERVIS ONLINE

Studio Din

Islamske Knjige

Sufara - Audio

Videoteka

Andioteka

www.studio-din.com

Studio Din Radio Kur'ana i

Novo Sunneta

AUDIO MEDRESE

Učenje Kur'ana

*Ovo je Pravi put Gospodara tvoga.
A Mi objašnjavamo dokaze ljudima
koji pouku primaju.*

Kur'an_126/VI

Informativni islamski časopis "El-Asr"

Izdavač

Stichting (Udruženje) Hidžra

Adresa

Amsterdam, Holandija

Registracija

KvK Amsterdam 34185854

Uplate na račun

Rabo Bank 1427.67.425

Urednik

Ebu-Hamza

Redakcija

Š. Fazlić

E. Zukić

H. Stranjac

Dizajn

M. Ramić

U ovom broju za El-Asr pišu:

Mr. Safet Kuduzović

Suad Drpljanin

Ebu Abdullah

Bilal Bosnić

Prof. Ishak Ahmetović

Prof. Nevad Alijagić

Edin Suljović

Smajlović Osman

Hasan Stranjac

Hajrudin ef. Halać

Refiz Duro

Saradnici u ovom broju

Ummu Muamer

Sead Jasavić; prof. Fikha

Prof. Ishak Ahmetović

Informacije

Telefon: (0031) 6 253 20042

e-mail: biltenElAsr@msn.com

Štampa

Štamparija "S" Zenica

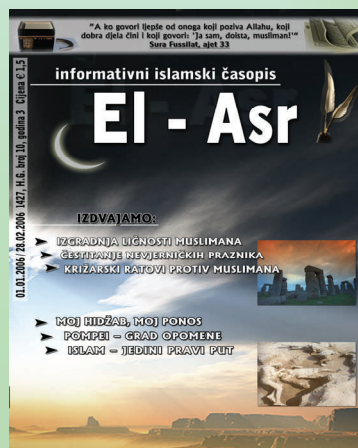
Narudžbe

biltenElAsr@msn.com

U ovom broju

Da'va—pozivanje u Allahovu vjeru	4
Vjervanje u Gajb	6
Temeljni pojmovi u akidi	8
Gibet—Ogovaranje	10
Dobročinstvo	12
Propisi duga	13
Trgovina a ne kamata	14
Štetnosti od konzumiranja svinjskog mesa II- dio	17
Opšta pravila Tekfira	19
Požurimo Allahovom oprost i džennetima	21
Esma bint Ebu Bekr	22
Sultan Muhammed El Fatih	24
Zlatne izreke o slijeđenju Sunneta	26
Dobrote i odlike Šama	28
Obmana evolucijske teorije	30
Pouke i poruke iz sure Jusuf	32
Posjećivanje gatara	34
Stvaranje nebesa i zemlje	36
Prisega na Akabi	38
Ja sam jedan veliki slon	40
U svijetu računara / naša kuhinja	42

Prošli broj

DA'VA - POZIVANJE U ALLAHOVU VJERU

„Reci: 'Ovo je moj put, ja pozivam ka Allahu, imajući jasne dokaze, ja, i svaki onaj koji me slijedi, i neka je hvaljen Allah, ja Njemu nikoga ne smatram ravnim.' (Prijevod značenja Jusuf 108) Ovaj ajet kao i mnogi drugi, govori o pozivanju ka Allahu, džellešanuhu, tj. u Njegovu vjeru Islam

Piše **Suad Drpljanin, Šerijatski Univerzitet u Medini**

Riječ *da'va* u arapskom jeziku se upotrebljava za više značenja kao npr: pozivanje, traženje, poticanje i sl. Stoga u jezičkom značenju ova riječ može se upotrebljavati kako za dobro tako i za loše. Uzvišeni Allah u prijevodu značenja kaže: „Oni pozivaju u Džehennem, a Allah, voljom Svojom, poziva u Džennet i oprost.“ (Al-Baqara 221) Kur'an je prvi izvor za *da'vu*, a Sunnet precizno objašnjava kako je Poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, pozivao ljude. Stoga svaki daija koji poziva u Allahovu, džellešanuhu, vjeru, treba da iz ova dva izvora crpi ispravan način pozivanja. Allah, džellešanuhu, u prijevodu značenja kaže: „Reci: 'Ovo je moj put, ja pozivam ka Allahu, imajući jasne dokaze, ja, i svaki onaj koji me slijedi, i neka je hvaljen Allah, ja Njemu nikoga ne smatram ravnim.'“ (Jusuf 108) Ovaj ajet kao i mnogi drugi, govori o pozivanju ka Allahu, džellešanuhu, tj. u Njegovu vjeru Islam. U Kur'anu časnom za *da'vu* (pozivanje) se koriste i drugi izrazi te navode se kao primjer različite metode, neki od njih su:

1. Prenošnje (at-tablig)

Allah džellešanuhu, u prijevodu značenja kaže: „O Poslaniče, prenesi ono što ti se objavljuje od Gospodara tvoga. (Al-Maida 67) A Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem kaže: „Prenesite od mene pa makar jedan ajet.“ (Buharija 3461)

2. Poučavanje (at-ta'lim)

Allah, džellešanuhu, u prijevodu značenja kaže: „Mi smo vam jednog od vas kao poslanika poslali, da vam riječi Naše kazuje i da vas očisti i da vas Knjizi i mudrosti pouči i da vas onome što niste znali nauči.“

3. Naređivanje na dobro i odvrćanje od zla

Allah, džellešanuhu, u prijevodu značenja kaže: „I neka među vama bude onih koji će ka dobru pozivati i naređivati na dobro, a od zla odvrćati, oni će šta žele postići.“ (Ali'Imran 104) Pored ovih izraza koje smo naveli koriste se i mnogi drugi: savjetovanje, podpomaganje u dobru, poticanje na dobro i sl.

Definicija da've kod islamskih učenjaka

Mnogi islamski učenjaci naveli su definiciju *da've*. Mi ćemo navesti samo

neke od njih. Šejhul-Islam Ibn Tejmijje, Allah mu se smilovao, kaže: „*Da'va je pozivanje u vjerovanje u Allaha i u vjerovanje u ono sa čime su došli Njegovi poslanici i pokoravanje njima u onome što su naređivali.*“ (Medžmuatul-Fetawa 15/158). Kaže šejh Ibn Baz, Allah mu se smilovao: „*Da'va je metod svih poslanika, 'alejhimus-selam, i oni su predvodnici u njoj. Tako da je da'wa put svih poslanika i put svih onih koji ih slijede do sudnjega dana.*“ (Medžzeletul-Buhus 38/201). Neki su je definisali kao: podsticanje ljudi na dobro i na uputu, i naređivanje na dobro, a odvrćanje od zla kako bi postigli sreću i na ovom i na onom svijetu. Iz predhodnih definicija možemo zaključiti da je *da'va* ta koja, uz Allahovu pomoć, oživljava mrtva srca, nevjernika uvodi u vjeru, griješnika odvraća od grijeha, onoga koji ništa ne radi aktivira. *Da'wom* se izvode ljudi iz tmina nevjerstva i džehla u svjetlost vjere.

Veza između da've i drugih islamskih oblasti

Da'va ima svoja pravila i metode tako da se ne smije pozivati osim sa ispravnim znanjem. Znanjem o načinima, metodama, sredstvima *da've*,

znanjem o propisima vjere, o ciljevima šerijata, isto tako pravilno razumijevanje današnjice i poznavanje stanja onih koji se pozivaju. Zbog ovoga je da'va usko povezana sa ostalim islamskim oblastima. Ona neće biti ispravna bez ispravne akide (vjerovanja), niti se može ispravna akida proširiti osim sa da'vom. Isto tako da'va ne može bez fikha, tako daija mora da poznaje halal i haram i da poučava druge tome. Iz sire (životopis Poslanika, sallallahu 'alejhi we sellem), da'va crpi brojne primjere iz prakse Poslanika, sallallahu 'alejhi we sellem, i na koji način je on pozivao u Allahovu vjeru.

Fadileti da've

O vrijednosti i važnosti da've najbolje govori jedna činjenica, a to je da je Allah, džellešānuhu, da'vu pripisao Sebi. Allah, džellešānuhu, u prijevodu značenja kaže: „Allah poziva u kuću mira i ukazuje na pravi put onome kome On hoće.“ (Junus 25) Isto tako u prijevodu značenja stoji: „Oni pozivaju u džehennem, a Allah, voljom Svojom, poziva u džennet i oprost.“ (Al-Baqara 221) Kada znamo da onaj koji poziva u Allahovu, džellešānuhu, vjeru ide stopama svih poslanika, 'alejhimus-selam, to nam je dovoljno da shvatimo vrijednosti da've. O vrijednostima da've govore mnogi ajeti i hadisi. Allah, džellešānuh, u prijevodu značenja kaže: „A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji dobra djela čini i koji govori: 'Ja sam doista Musliman!'" (Fussilat 33) Znači najljepše govore oni koji pozivaju u Allahovu, džellešānuhu, vjeru. Od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, se prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Onaj koji poziva u uputu, ima nagradu svih onih koji ga slijede, a da se pri tome njima ne umanjuje nagrada. A onaj koji poziva u zabludu, ima grijeh svih onih

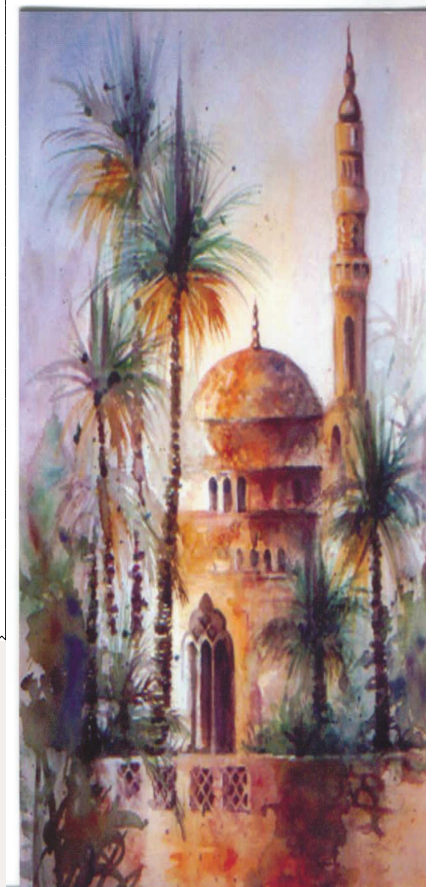
koji ga slijede, a da se pri tome njima ne umanjuje grijesi.“ (Buharija 3701) Nakon ovih ajeta i hadisa možemo zaključiti da će onaj koji poziva u Allahovu, džellešānuhu, vjeru uspjeti i na dunjaluku i na ahiretu. Fadileta da've ima još mnogo, ali zbog ograničenog prostora zadovoljit ćemo se spomenutim.

U hadisu imama Ahmeda – sa dobrim lancem prenosilaca - se prenosi od Ebu-Sei'da el-Hudrija da je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem rekao: Četiri su vrste srca: bistro u kome nešto kao svjetiljka sija, začahureno srce pričvršćeno za svoj ometač, izvraćeno i spljošteno srce. Što se tiče bistrog srca, to je srce vjernika, a njegova svjetiljka je njegovo svjetlo. Što se tiče začahurenog srca, to je srce nevjernika. Što se tiče izvraćenog srca, to je srce licemjera koji je spoznao, a potom zanegirao. Što se tiče spljoštenog srca, to je srce u kojem je vjerovanje i licemjerstvo. Primjer vjerovanja u njemu je kao primjer povrća kojeg natapa ukusna voda, a primjer licemjerstva u njemu je kao primjer čira kojeg natapa krv i gnoj, pa koja tekućina prevlada to mu dominira

Da li je pozivanje u Allahovu vjeru farz?

Sve muslimanske generacije su složne u tome da je pozivanje u Allahovu, džellešānuh, vjeru obaveza (farz). Ali se ulema razila u vrsti ove obaveze,

da li ta obaveza spada na svakog pojedinca (farz 'ajn) ili je to obaveza koja, ako je jedna grupa izvrši sa ostalih spada odgovornost (farz kifaje). Većina uleme (džumhur) je stajališta da je farz kifaje, dok Mu'tezile i Zahiriye kažu da je farz 'ajn. Prvima je dokaz ajet u kojem Allah, džellešānuhu, u prijevodu značenja kaže: „I neka među vama bude onih koji će ka dobru pozivati i naređivati na dobro, a od zla odvrćati, oni će šta žele postići.“ (Ali'Imran 104) Pa su rekli da se u ajetu jasno kaže "među vama" tj. ne moraju svi pozivati. U Sunnetu se ne prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, slao sve ashabe u da'vu, nego neke od njih. Dokaz drugoj skupini je isti ajet samo su ga oni protumačili na svoj način. Iz navedenih dokaza se jasno vidi da je prvo mišljenje ispravnije, a Uzvišeni Allah najbolje zna. Molimo Allaha, džellešānuhu, da nas učini od onih koji iskreno i sa mudrošću pozivaju u Njegovu vjeru. Amin!

VJEROVANJE U GAJB (NEVIDLJIVI SVIJET)

Tako je iman sveobuhvatniji od islama i bolji od njega. Sve što je iman i islam je, dok nije suprotno. Ponekad se za čovjeka kaže da je musliman a ne mu'min, jer nije ostvario kod sebe obavezni iman, kao što i stoji u prevodu značenja: "Neki beduini govore: 'Mi vjerujemo!' Reci: 'Vi ne vjerujete, ali recite: -Mi se pokoravamo (primili smo islam)!- jer u srca vaša prava vjera još nije ušla.'" (El-Hudžurat, 14)

Piše Ebu Abdullah

Od osobina istinskih vjernika koje je Uzvišeni Allah spomenuo u Svojoj plemenitoj knjizi jeste i vjerovanje u gajb, tj. nevidljivi svijet. Uzvišeni, opisujući vjernike ovom osobinom, hvali ih i zbog nje, kao i drugih osobina te im obećava uspjeh, Njegovo, džellešanuhu, zadovoljstvo i vječne Džennetske blagodati na drugom svijetu koje ljudski razum ne može zamisliti, obećava im spas od vječnog poniženja i Džehennemske patnje na čijem samo jednom dijelu ne može se strpiti nijedan čovjek. Sve ovo Uzvišeni je obećao vjernicima zbog njihovog vjerovanja u nevidljivi svijet, obavljanja namaza, udjeljivanja onoga čime ih je On Uzvišeni opskrbio, vjerovanja u ono što je objavljeno Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i ono što je objavljivano poslanicima prije njega. Obećao im je uspjeh i obavijestio ih da su oni na Pravom putu: "Elif Lam Mim. Ova Knjiga, u koju nema nikakve sumnje, uputstvo je svima onima koji se budu Allaha bojali; onima koji u nevidljivi svijet budu vjerovali i molitvu obavljali i udjeljivali dio od onoga što im mi budemo davali; i onima koji budu vjerovali u ono što se objavljuje tebi i u ono što je objavljeno prije tebe, i onima koji u onaj svijet budu čvrsto vjerovali. Njima će Gospodar njihov na pravi put ukazati i oni će

ono što žele ostvariti." (prijevod značenja El-Bekara, 1-5) Preljepe li pohvale i preljepe nagrade! Preljepe li časti, ponosa i istinske sreće! Uistinu, nema bolje pohvale, niti veće od Allahove dž.š. pohvale! Nema plemenitijeg od našeg Plemenitog Gospodara, džellešanuhu! Nema veće blagodati od Allahove, džellešanuhu, blagodati! O vjerniče, On Uzvišeni hvali te zbog tvog vjerovanja u nevidljivi svijet. Obećava ti uspjeh, spas i vječnu sreću. Obavještava te da je onaj koji vjeruje u nevidljivi svijet, zajedno s drugim osobinama, na Pravom putu i uputi od Njega Uzvišenog.

Kakvo treba biti vjerovanje

Međutim, plemeniti moj brate, kakvo je to vjerovanje u nevidljivi svijet zbog kojeg nam Uzvišeni obećava sve ovo? Riječ *iman* u arapskom jeziku označava potvrdu i priznanje srca, dok u Šerijatu predstavlja: ubjeđenje srca, potvrdu jezika i djelo udova. Tako *iman* obuhvata vjerovanje u Allaha, džellešanuhu, Njegove meleke, Njegove knjige, Njegove poslanike, Sudnji dan i Njegovu odredbu, te potvrdu svega toga djelom, jer, kao što je spomenuto *iman* se u Šerijatu sastoji od ubjeđenja, riječi i djela. Islamski učenjaci spominju mnogo značenja *imana*. Jedni kažu da je njegovo

značenje potvrda. Drugi kažu da je djelo. Treći strahopoštovanje. Svako spomenuto značenje je ispravno i ulazi u značenje pojedinih dijelova imana, tj. iman obuhvata sva ta značenja. Tako je iman sveobuhvatniji od islama i bolji od njega. Sve što je iman i islam je, dok nije suprotno. Ponekad se za čovjeka kaže da je musliman a ne mu'min, jer nije ostvario kod sebe obavezni iman, kao što stoji u prevodu značenja: "Neki beduini govore: 'Mi vjerujemo!' Reci: 'Vi ne vjerujete, ali recite: -Mi se pokoravamo (primili smo islam)!- jer u srca vaša prava vjera još nije ušla.'" (El-Hudžurat, 14) Riječ *iman* preuzeta je od riječi *eman* čije je značenje sigurnost, zaštita. Zbog toga se vjernik i naziva *mu'minom* jer se osigurao i i zaštitio od Allahove, džellešanuhu, kazne. Također, od Allahovih, džellešanuhu, imena je i El-Mu'min, tj. Onaj Koji će zaštititi i učiniti Svoje iskrene robove sigurnim od Njegove kazne. Brojni su dokazi koji upućuju da djela ulaze u značenje *imana* i da *iman* ne može opstojati bez njih. Te dokaze možemo naći u prevodu značenja: "Pravi vjernici su samo oni čija se srca strahom ispune kad se Allah spomene, a kad im se riječi Njegove kazuju, vjerovanje im učvršćuju i samo se na Gospodara svoga oslanjaju, oni koji molitvu

obavljaju i dio od onoga što im Mi dajemo udjeljuju. Oni su, zbilja, pravi vjernici, - njih počasti, i oprost, i obilje plemenito kod Gospodara njihova čekaju." (El-Enfal, 2-4) Također: "Pravi vjernici su samo oni koji u Allah i Poslanika Njegova vjeruju, i poslije više ne sumnjaju, i bore se na Allahovom putu imecima svojim i životima svojim. Oni su iskreni!" (El-Hudžurat, 15) Također u prevodu značenja: "I tako Mi Gospodara tvoga, oni neće biti vjernici dok za sudiju u sporovima međusobnim tebe ne prihvate i da onda zbog presude tvoje u dušama svojim nimalo tegobe ne osjete i dok se sasvim ne pokore." (En-Nisa', 65) Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, kaže: "Iman se sastoji iz sedamdeset i nekoliko djelova. Njegov najveći dio su riječi 'La ilahe illallah', a najmanji otklanjanje prepreke s puta." (Muslim, Ebu Davud i Nesa'i) Dok u predanju kod Buharije još dodaje: "A i stid je dio imana." Također, u drugom hadisu Ebu Hurejre, radijallahu anhu, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Vjernici najpotpunijeg imana su oni s najljepšim moralom." (Ahmed, Ebu Davud i Hakim) I brojni drugi dokazi koji govore o ulasku djela u značenje imana. Što se tiče vjerovanja u gajb, nevidljivi svijet, također, brojne su definicije ispravnih prethodnika: 1. Jedni kažu: "Značenje riječi: 'Koji vjeruju u gajb', tj. oni koji vjeruju u Allaha džellešanuhu, Njegove meleke, Njegove knjige, Njegove poslanike, Sudnji dan, Njegov džennet i džehennem, susret s Uzvišenim, koji vjeruju u proživljenje i život poslije. Sve ovo predstavlja gajb, nevidljivi svijet." 2. Drugi kažu: "Gajb, nevidljivi svijet je ono što je nepoznato ljudima od Dženneta, Džehennema i onoga što je spomenuto u Kur'anu." 3. Ibn Abbas kaže: "Gajb je ono što je došlo od Uzvišenog Allaha."

4. Sufjan kaže: "Gajb je Kur'an." 5. Ata b. ebi Rebbah kaže: "Ko vjeruje u Allaha dž.š. taj vjeruje u gajb."

6. Zejd b. Eslem kaže: "Vjerovanje u gajb jeste vjerovanje u kader, Allahovu dž.š. odredbu."

Sve spomenute definicije su ispravne i približnog su značenja. Stvari spomenute u njima su od nevidljivog svijeta i obaveza je vjerovati u njih. Dakle, vjerovanje u nevidljivi svijet obuhvata: vjerovanje u Allaha, džellešanuhu, Njegove meleke, Njegove knjige, Njegove poslanike, Sudnji dan, Njegov Džennet i Džehennem, Njegovu odredbu i ono što je spomenuto u prevodu značenja Kur'ana: "Poslanik vjeruje u ono što mu se objavljuje od Gospodara njegovog, i vjernici - svaki vjeruje u Allaha, i meleke Njegove, i knjige Njegove, i poslanike Njegove: 'Mi ne izdvajamo nijednog od poslanika Njegovih.' I oni govore: 'Čujemo i pokoravamo se; oprostite nam, Gospodaru naš; tebi ćemo se vratiti.'" (El-Bekara, 285)

Vrijednost vjerovanja u gajb

Pored toga što Uzvišeni hvali vjernike koji vjeruju u nevidljivi svijet, garantuje im da su na Pravom putu, obećava im uspjeh, postoje i mnoge druge blagodati vjerovanja u nevidljivi svijet. Jednu od tih blagodati spominje Abdurrahman b. Zejd pa kaže: "Jedne prilike smo sjedjeli kod Abdullaha b. Mes'uda, radijallahu anhu, spominjali ashabe Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i ono u čemu su nas pretekli, pa je rekao Abdullah b. Mes'ud: 'Stvar s kojom je došao Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, bila je jasna svakom ko bi se upoznao s njom. Tako mi Allaha pored Kojeg drugog boga nema, niko neće bolje vjerovati od vjerovanja u nevidljivi svijet.' Zatim je proučio: 'Elif Lam Mim. Ova Knjiga, u koju nema nikakve sumnje, uputstvo je svima onima koji se budu Allaha bojali; onima koji u nevidljivi svijet budu vjerovali i molitvu obavljali i

udjeljivali dio od onoga što im mi budemo davali; i onima koji budu vjerovali u ono što se objavljuje tebi i u ono što je objavljeno prije tebe, i onima koji u onaj svijet budu čvrsto vjerovali. Njima će Gospodar njihov na pravi put ukazati i oni će ono što žele ostvariti.' (Prijevod značenja El-Bekara, 1-5) Također, jednu od blagodati vjerovanja u gajb spominje i Salih b. Džubejr pa kaže: "Jednog dana, u Bejtul-Makdis, došao nam je Ebu Džem'a el-Ensari, radijallahu anhu, ashab Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Toga dana s nama je bio Redža'a Beni Hajvete, radijallahu anhu, nakon što je Ebu Džem'a klanjao namaz okrenuo se i izašao iz mesdžida. Pratili smo ga svo vrijeme. Kada je htio da se rastavi od nas rekao nam je: 'Dolikuje vam da vas nagradim. Ispričaj ću vam hadis koji sam čuo od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem', rekli smo mu: 'Ispričaj nam, Allah ti se smilovao!', rekao je: 'Jednog dana bili smo s Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, deseti od nas bio je Mu'az b. Džebel, radijallahu anhu, upitali smo Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: 'Allahov Poslaniče, postoji li narod vrijedniji od nas? Vjerujemo u Allaha i tebe slijedimo, pa je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Ništa vas ne spriječava u tome, Allahov Poslanik je među vama, dolazi vam Objavom s nebesa, međutim, doći će narod do kojih će dospjeti knjiga između dvije korice., vjerovat će u nju i radit će po onome što je u njoj, oni će biti dvostruko vrijedniji od vas.'" (Ibn Merdevejh, Ahmed i Ibn Kesir) Ibn Kesir nakon što je spomenuo ovaj hadis kaže: "Oni koji su došli i koji će doći poslije ashaba, imat će veću nagradu u ovoj stvari, tj. vjerovanju u nevidljivi svijet. To ne znači da Ashabi nisu vrijedniji od njih u drugim stvarima, u druženju s Poslanikom alejhisselam, i drugim stvarima. Uistinu, vrijednost druženja s Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, niko poslije njih do Sudnjeg dana, ne može postići."

TEMELJNI POJMOVI U AKaidu

Misak je ugovor kojeg je Uzvišeni Allah sačinio sa Ademom alejhisselam i njegovim potomstvom kada je iz kičme njihove izveo potomstvo koje će živjeti do Posljednjeg Dana. Od njih je uzeo svjedočenje da je On njihov Gospodar i zatražio od njih da svjedoče protiv sebe, pa su oni to i posvjedočili. Ovaj ugovor je naveden u prevodu značenja riječi Uzvišenog Allaha: "I kad je Gospodar tvoj zatražio od njih da posvjedoče protiv sebe: "Zar Ja nisam Gospodar vas?"- oni su odgovorili: "Jesi,, mi svjedočimo" - i to zato da na Sudnjem danu ne reknete: "Mi o ovome nismo ništa znali" (El-A'raf: 172.)

Pripremio prof. Ishak Ahmetović

Ovih pojmova ima deset a to su: 1) Misak, 2) Islam, 3) Iman, 4) Teklif, 5) Ihsan 6) Din, 7) Kufr, 8) Širk, 9) Nifak, 10) Fisk.

1) **Misak** Misak je ugovor kojeg je Uzvišeni Allah sačinio sa Ademom alejhisselam i njegovim potomstvom kada je iz kičme njihove izveo potomstvo koje će živjeti do Posljednjeg Dana. Od njih je uzeo svjedočenje da je On njihov Gospodar i zatražio od njih da svjedoče protiv sebe, pa su oni to i posvjedočili. Ovaj ugovor je naveden u prevodu značenja riječi Uzvišenog Allaha: "I kad je Gospodar tvoj zatražio od njih da posvjedoče protiv sebe: "Zar Ja nisam Gospodar vas?"- oni su odgovorili: "Jesi,, mi svjedočimo" - i to zato da na Sudnjem danu ne reknete: "Mi o ovome nismo ništa znali" (El-A'raf: 172.)

2) **Islam** To je ime po kojem je poznata posljednja objava koja je dostavljena Allahovom poslaniku Muhamedu sallallahu alejhi ve sellem. Ovaj termin

filološki označava: pokornost i poslušnost, dobrobit i sigurnost kao i čistoću od vidljivih i nevidljivih poroka

tj. grijeha. U vjeri ovaj termin označava Allahovu jednoću, pokoravanje Njegovim naredbama, kao i potčinjenost samo Njemu. Tako je vjera nazvana islamom u svakom

vremenu, jer je to put kojim se ostvaruje predaja roba svome Gospodaru. (*Jednoća stvoritelja str. 336.*) Allah džellešanuhu u značenju prevoda Kur'ana kaže: "**Doista je kod Allaha, samo islam, jedina priznata vjera.**" (Ali-Imran 20)

3) **Iman** Filološki označava: vjerovanje i prihvaćanje. A u vjeri je to termin koji se nekada spominje za vjerovanje u Allaha, Njegove meleke, Njegove knjige, Njegove poslanike, Posljednji dan i određenje dobra i zla. Ovo je samo ako se spominje u kontekstu zajedno sa islamom. Allah subhanehu ve te'ala u značenju prevoda Kur'ana kaže: "**Poslanik vjeruje u ono što mu se objavljuje od Gospodara njegova, i vjernici svaki od njih vjeruje u Allaha, i meleke Njegove, i Knjige Njegove, i poslanike Njegove.**" (El-Bekare: 285.) Iman nekada označava i cjelokupnu vjeru, kada se spominje pojedinačno, nevezano za riječ islam. (*Jednoća stvoritelja str. 337.*) Allah džellešanuhu u značenju prevoda Kur'ana kaže: "**Pravi su vjernici samo oni čija se srca strahom ispune kada**

se Allah spomene, a kad im se riječi Njegove kazuju, vjerovanje im povećaju i samo se na Gospodara svoga oslanjaju.“ (El-Enfal: 2.)

4) *Ihsan* Filološki označava: savršenstvo djela i njegovu preciznost. Dok u vjeri označava: uljepšavanje vanjštine ibadetima i unutrašnjosti iskrenom predanošću. (*Jednoća stvoritelja str. 337.*)

5) *Teklif* Filološki znači: zadužiti ili zaduživati. Dok u vjeri označava osobu koja je zadužena emanetom Allahove vjere (mukellef).

6) *Din* To je vjera, pravac i uputa. U prevodu značenja stoji: **“On je poslao poslanika Svoga s upustvom i pravom vjerom da bi je uzdigao iznad svih vjera, makar ne bilo po volji mnogobošcima.“** (*Et-Tevbe: 33.)*

7) *Kufr* Kufr znači nevjerovanje; osoba koja ne vjeruje označava se na arapskom kjaafir. U vjeri kufr znači ne vjerovati u bilo šta od onoga što čini iman, a to znači ne vjerovati u bilo šta od onoga za što se sigurno zna da je Muhammedu sallallahu alejhi ve sellem objavljeno od Uzvišenog Allaha. U prevodu značenja stoji: **“Onima koji su bili vjernici, a zatim postali nevjernici, pa opet postali vjernici, i**

ponovo postali nevjernici, i pojačali nevjerovanje, Allah, doista, neće oprostiti i neće ih na Pravi put izvesti.“ (*En-Nisa: 137.)*

8) *Širk* To je pripisivanje Allahu Svevišnjem druga. Postoje tri vrste širka:

Skriveni širk - Ibn Abbas radijallahu anhu je navodeći primjer za ovu vrstu širka rekao da je to kao kad čovjek kaže svome prijatelju **“Ono što hoće Allah i ti”** ili kad čovjek kaže: **“Da nebi Allaha i tog čovjeka bilo bi to i to ...”**

Mali širk - to je pretvaranje, tj. činjenje neke vrste ibadeta da bi to neko vidio. U mali širk spada sve što može da vodi u veliki širk, ali nije na stepenu ibadeta i ne izvodi počinioca iz islama.

Veliki širk - to znači; pripisivati Allahu sudruga i obraćati Mu se dovom kao sto se obraća Allahu, ili Mu činiti ibadet kao što je traženje pomoći, zavjetovanja i slično.

U prevodu značenja Kur'ana stoji: **“Allah, doista neće oprostiti da se Njemu ista ravnim smatra, a kome hoće oprostiti će sve osim toga; onaj ko Allahu nešto ravnim bude smatrao - doista je daleko zalutao!”** (*En-Nisa: 116.*)

9) *Nifak* Nifak označava; licemjerstvo, dvoličnjaštvo i pretvaranje. Od riječi **“nifak”** izvedena je riječ **“munafik”** koja označava osobu koja se pretvara, pravi se da je musliman, odnosno mu'min, a ustvari to nije. Poslanik sallallahu alejhi ve sellem kaže: **Tri znaka su munafika: kada priča laže, kada nešto obeća to ne ispuni i kada mu se nešto povjeri on to pronevjeri.** (Muslim) Prevod značenja 145. ajeta sure An-Nisa glasi: **“A Allah tvrdi da su licemjeri, doista, lašci.”** (*El-Munafikun: 1*) kao što im prevod značenja nagovještava i sigurnu patnju na onome svijetu: **“Licemjeri će doista, na samom dnu Džehennema biti i ti im nećeš pomagača naći.”** (*En-Nisa: 145.*)

10) *Fisk* Kršenje vjerskih propisa naziva se u arapskom jeziku **“fisk”**. Osoba koja griješi naziva se **“fasik”** tj. griješnik. S obzirom na manje ili veće posljedice i grijesi se dijele na male i velike grijehe:

Mali grijesi su takvi čije su posljedice manje, ali, i oni mogu upropastiti počinioca ukoliko ustraje na njima. **Veliki grijesi** su takvi grijesi čije su posljedice teške i na ovom, prolaznom svijetu kao i na ahiretu.

Pitanje & odgovor

El-Asr

Pitanje: Ne mogu sada tačno da se sjetim ali čini mi se da sam negdje ili pročitala ili čula u nekom od dersova da je klanjanje namaza u njegovo zadnje vrijeme, tj. pred sami istek namazskog vremena od "osobina munafika", naravno ukoliko za odgađanje namaza ne postoji opravdan razlog, a Allah Subhanehu ve Te'ala najbolje zna....da li je ovo ispravno i ako jeste potrebni su mi dokazi iz Kur'ana i Suneta...

Odgovor: Ve alejkumus-Selam ve rahmetullahi! To sto ste čuli da je bezrazložno odgađanje namaza do njegovog zadnjeg vremena osobina licemjera, ispravno je. Islamski učenjaci navode konsenzus pravnika o zabrani ovakvog odgađanja namaza. Vidjeti: Fethul-bari, 2/57. Uzvišeni Allah o licemjerima, kaže u prevodu značenja: **“A kada ustaju na namaz, lijeno ustaju.”** Onaj ko je lijeno neće ustati na namaz u njegovo prvo vrijeme, već ga odgađa do zadnjeg vremena, kao i sve druge poslove. Prenosi se da su neki ljudi ušli kod Enesa b. Malika i vidjeli da se priprema za ikindiju da je klanja u prvom vremenu. Pitali su ga o tome, pa je rekao: Kazao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: **“Ono je namaz munafika. Sjedi dok sunce ne dođe među šejtanove rogove (tj. pred sami zalazak) zatim nabrzinu klanja četiri rekata, a ne spominje Allaha osim malo.”** (Muslim, Tirmizi i Ibn-Hibban). Ovo je jasan argumen da je odgađanje namaza do pred sami izlazak njegovog vremena svojstvo licemjera.

Mr. Safet Kuduzović

GIBET - OGOVARANJE

Učimo se da pomažemo jedni druge lijepim savjetom i učimo se da otvorenim srcem primamo savjete. Znajmo, također, da samo uklanjanjem lošeg možemo izgraditi društvo koje će živjeti u miru, uživajući u blagodatima islamskih propisa. Tamo gdje nema naređivanja dobra i odvrćanja od zla, tamo nema islama, niti iskrenih mu'mina!

Pripremila Ummu Muamer

Jedna od najtežih bolesti i musibeta koji nas stižu jeste svakodnevno ogovaranje-gibet. Ogovaranje je jedan veliki grijeh kojeg je Uzvišeni Allah Subhanehu ve Te'ala uporedio sa jedenjem mesa svoga umrloga brata:...i ne ogovarajte jedni druge! Zar bi neko od vas bilo drago da jede meso umrloga brata svoga, -a vama je to odvratno, -zato se bojte Allaha. Allah zaista prima pokajanje i samilostan je.'' (Prevod značenja Al-Hudžuraat, 12.) Poslanik sallallahu alejhi ve sellem je rekao da je muslimanu haram proliti krv svoga brata, uvrijediti njegovu čast, ili uzeti njegov imetak. Gibet je da spomeneš čovjeka po onome što on nevoli, pa makar to bila istina. Kaže Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: 'Neće ući u Džennet onaj koji prenosi tuđe riječi.'

Poštovana braćo i drage sestre, šta mi mislimo o ovoj svakodnevnoj pojavi, kada nemožemo ni ustati ni leći a da nečujemo gibet ili da ne ogovorimo svjestno ili nesvjestno svoga brata ili svoju sestru. Subhanallah. Dobro vodimo računa o svojim jezicima i o svojim riječima. Zaista ćemo svaku riječ koju smo izgovorili sresti na Sudnjem danu. Čovjek u svakodnevnom životu mora dobro da vodi računa o onom što govori, i prije nego što izgovori bilo koju riječ da je doboro odvaga. Ovo što kažem, neka nam posluži kao poziv na tewbu (iskreno pokajanje), na preispitivanje, na

čuvanje naših jezika od zla i na bogobožnost prema Allahu azze ve dželle. Onaj ko u svome društvu sluša kako neko ogovara taj je u izvjesnom smislu saučesnik u tom poslu i snosi njegove posljedice ukoliko se ne oslobodi tog udjela. Način da se onaj ko čuje gibet-ogovaranje, oslobodi saučestništva je da svojim jezikom pokuša spriječiti ogovaranje, tako što će na njega upozoriti. Ukoliko se boji posljedica pa se nesmiye javno suprostaviti, on će to ogovaranje nijekati i mrziti svojim srcem i neće ga odobravati. U svakom slučaju, musliman je dužan da spriječi ogovaranje ukoliko je to u njegovoj moći. Pasivno posmatranje ogovaranja i zadovoljstva s njime je saučestništvo u tom velikom grijehu.

Iskup (kefare) za gibet

Prvo, počinilac ogovaranja je počinio grijeh prema Uzvišenom Allahu, jer je prekršio Njegovu zabranu. Iskup za to je iskreno pokajanje-tewba, čvrsta odluka da se više neće nikada tom velikom grijehu vratiti i molba Allahu džellešanuhu da mu oprost taj grijeh. Drugo, on ili ona je počinila grijeh prema drugom insanu. Ukoliko je dotični saznao da je ogovaran, potrebno je da onaj koji ga je ogovorio lično od njega zatraži oprost izražavajući mu kajanje i priznanje greške. Ukoliko ipak, onaj koji je ogovaran, za taj gibet nije saznao,

onaj koji ga je ogovorio neće ga moliti za halal nego će od Allaha moliti svako dobro i lijepo za ogovaranog. A pred osobama pred kojima ga je gibetio će govoriti dobro o njemu kako bi popravio sliku koju su oni možda stekli zbog ogovaranja.

Nemimet (prenošenje tuđeg govora)

Prenošenje tuđih riječi -nemimet- je također čin koji spada u haram jer izaziva fesad, pravi nered, izaziva svađu, neslogu, mržnju i sukobe. To je ružna osobina koja podstiče na fitnet, nejedinstvo i zavidnost. Ogovaranje liči na prenošenje opasnih klica ili bakterija, onaj ko bez šerijatski opravdanog razloga prenosi tuđe riječi liči na biće koje prenosi opake i zarazne bolesti. Poslanik sallallahu alejhi ve sellem kaže: 'Neće ući u Džennet onaj ko prenosi tuđe riječi.' Upravo zbog činjenice da je nemimet ružno dijelo sa pogubnim posljedicama, Uzvišni Allah je na njega upozorio. U prevodu značenja stoji: 'I ne slušaj nijednog krivoklevetnika, prezrena klevetnika, onoga ko tuđe riječi prenosi. (Al-Qalam 10-11) Poslanik sallallahu alejhi ve sellem kaže: 'U Džennet neće ući spletkar-nemmam.' (Muttefekun alejhi) Jedne prilike je Poslanik alejhisselam prošao pored dva kabura i rekao: 'Ova dvojica se sada kažnjavaju, i ne kažnjavaju se zbog

velikoga grijeha (tj. oni ga nisu smatrali velikim kada su ga činili, a on je zaista velik kod Allaha). Prvi je prenosio tuđe riječi, a drugi se nije skrivao (čuvao i prao) kada bi obavljao malu nuždu.' (Muttefekun alejhi) Iz predhodnog ajeta i hadisa možemo jasno razumijeti da je spletkarenje, prenošenje tuđih riječi bez šerijatski opravdanoga razloga veliki grijeh kojeg muslimani moraju najstrožije da se klone. To zlo se mora iskorijeniti iz naših kuća i džemata ako želimo miran život na ovom svijetu i na Ahiretu inša'Allah.

Kako se postaviti prema onima koji spletkare?

Prvo što trebamo inša'Allah da se sjetimo je sijećanje na Allaha Subhanehu ve Te'ala, zadovoljstvo Njegovo, Džennet ili Džehennem! Znači trebamo da znamo čega se uvijek trebamo da sjetimo jeste da je spletkarenje veliko zlo kojem musliman mora da se suprostavi, bilo rukom, bilo jezikom, bilo da to čovjek mrzi svojim srcem!

Onome ko čuje spletkarenje preporučuje se slijedeće:

- Da spletkaru ne vjeruje, jer je spletkar prestupnik kojeg Allah subhanehu ve te'ala spominje u prevodu značenja šestog ajeta sure Al-Hudžurat: 'O vjernici, ako vam nekakav nepošten čovjek donese kakvu vijest, dobro je provjerite, da u neznanju nekome zlo ne učinite, pa da se zbog onoga što ste učinili pokajete.'
- treba da ga spriječi na najpogodniji način, bilo rukom, ili jezikom, ukazujući mu na ružnoću spletkarenja i njegovim pogubnim posljedicama, kako na dunjaluku tako i na ahiretu,
- da ne mislimo loše o našem odsutnom bratu o kojem se nešto ružno priča jer musliman o svome bratu uvijek misli sve najbolje sve dok se ne dokaže suprotno. Sumnjičenje samo po sebi bez osnovane

podloge po islamu zabranjeno. U prevodu značenja (Al-Hudžurat 12) stoji: 'O vjernici, klonite se mnogih sumnjičenja, neka sumnjičenja su, zaista grijeh....',

d) spletke koje dođu do naših ušiju ne smiju biti povod da nekoga uhodimo i špijuniramo, jer nastavak prevoda značenja predhodnog ajeta to najstrožije zabranjuje:...'I ne uhodite jedni druge i ne ogovarajte jedni druge!'

e) ne smijemo spletke prenositi i o njima pričati, jer takvim postupkom i

dobro. Allah ne čini nepravdu nama nego mi sami sebi nepravdu činimo! Učimo se da pomažemo jedni druge lijepim savjetom i učimo se da otvorenim srcem primamo savjete. Znamo, također, da samo uklanjanjem lošeg možemo izgraditi društvo koje će živjeti u miru, uživajući u blagodatima islamskih propisa. Tamo gdje nema naređivanja dobra i odvrćanja od zla, tamo nema islama, niti iskrenih mu'mina! Zaista je dovoljno kao upozorenje svakome od nas ono što stoji u prevodu značenja sure Qaf (16-19). 'Mi stvaramo

čovjeka i znamo šta mu sve duša njegova haje, jer Mi smo njemu bliži od vratne žile kucavice. Kad se dvojica sastanu i sjednu jedan s desne, a drugi s lijeve strane, on ne izusti ni jednu riječ, a da pored njega nije prisutan Onaj koji bdije. Smrtnu muke će zbilja doći - to je nešto od čega ne možeš pobjeći.'

Zato poštovana braćo i drage sestre, pozivam na to da svakodnevne grijehe naših jezika ispravljamo trudom i radom i činjenjem što više dobrih djela. Zato vas i samu sebe pozivam i upozoravam da nema nikakvog hajra u razgovorima osim onih razgovora koji pozivaju na dijeljenje sadake, na činjenje dobrih djela i stvaranje sloge

među braćom, sestrama, rodbinom itd...! Molim Uzvišenog Allaha da nam oprost, da nas uputi i učvrsti na putu istine i spasa. Molim Allaha subhanehu ve te'ala da naš jezik dovi što više, da što više veličamo Allaha azze ve dželle, da što više oprost tražimo dok smo još na ovom svijetu.

sami možemo postati spletkari.

Završavajući dio ove teme na koju se mogu knjige pisati, preporučila bih svakom iskrenom mu'minu i iskrenoj mu'minki da pomogne samom sebi, a zatim svojoj braći i sestrama, porodici i svima onima kome želi dobro u ime Allaha Subhanehu ve Te'ala. Borimo se protiv zla koje činimo svojim jezicima. Prokleti šejtan se je zakleo da će zavoditi ljude do Sudnjega Dana. Pa inša'Allah potrudimo se da budemo iskreni Allahovi robovi koji vole i rade ono što Uzvišeni Allah voli, a prezirimo i klonimo se svega što Uzvišeni Allah prezire i zabranjuje nam za naše

Dobročinstvo

Omer el-Faruk, radijAllahu anhu, dao je pola svoga imetka kako bi učestvovao u opremanju muslimanske vojske za pohod na Tebuk i uvakufio je zemlju za siromahe. Jednoga dana dobio je 10. 000 (zlatnika). Nakon toga ih je razvrstao kako bi ih mogao podijeliti siromasima. Njegova žena ga je počela nagovarati da nešto novca ostavi pa joj on reče: Čuo sam Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: "Kada bi hurija pokazala (otkrila) samo jedan prst, njen bi miris osjetilo sve živo." Pa zar da ih ja ostavim zbog vas?! Allaha mi, preče je da ostavim vas zbog njih, nego da "ostavim njih zbog vas! (Hadis je zabilježio Taberi)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: "Onaj koji se brine o udovicama i siromasima je poput borca na Allahovom putu." Hadis je muttefekun alejhi

Ibn Sa'd u svojoj knjizi Et-tabekatu-l-kubra navodi da je Selman el-Farisi, jedan od uglednih ashaba, svu svoju godišnju platu davao kao sadaku, a ona je iznosila 400. 000 dirhema, a jeo bi samo ono što bi svojim rukama zaradio. Kupovao bi palmino lišće za dirhem pa bi od njega pravio razne stvari koje bi zatim prodavao za tri dirhema. Na taj način bi povratio utrošeni dirhem, drugi bi potrošio na svoju porodicu, a treći bi dao kao sadaku. (Et-tabekatu-l-kubra od Ibn Sa'da, 4/64-67)

Od Ebu Hurejre, radijAllahu anhu, prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

"Neki čovjek je bio u prostranoj bezvodnoj pustinji kada je začuo glas iz oblaka: 'Napoji bašču tog i tog!' Oblak je plovio nehom i izlio kišu na neplodni kamenjar. Usred kamenjara nalazio se jarak koji je primio svu vodu. Onaj čovjek je krenuo jaricom da vidi gdje će se voda zaustaviti, kad tamo čovjek stoji u svojoj bašči i lopatom navraća vodu.

'O Allahov robe, kako se zoveš?' - upita ga on.

'Tako i tako.' - odgovori mu. Njegovo ime odgovaralo je imenu koje je čuo iz oblaka. 'A zašto me pitaš za ime?' - upita vlasnik bašče.

Čovjek odgovori: 'Čuo sam glas iz oblaka iz kojeg je došla ova voda da kaže: -Napoji bašču tog i tog, spominjući tvoje ime. Pa šta ti radiš s njome (baščom)?'

'Kad si to već spomenuo onda da ti kažem: - Ja čekam njezine plodove, pa jednu trećinu od toga podijelim kao sadaku, jednu trećinu ostavim za svoju porodicu, a jednu trećinu vratim (sjeme) u bašču.'" (Hadis je zabilježio Muslim)

PROPISI DUGA

Inače kada se radi o novcu, tu su često srca slaba i zaborave se mnoge stvari, i bratsvo i jaranstvo, i tečići i amidžići, i sve se gleda kroz dinar i dirhem. Zato, u ovom slučaju, Allah, džellešānuhu, je propisao zapisivanje duga kako bi bili što dalje od svađe, prepirke i sl.

Piše Nevad Alijagić, prof. Fikha

Čovjek kao dio društva u kojem živi često se nađe u situaciji da bude potreban pomoći dotičnog društva, bilo da se radilo o materijalnom ili nekom drugom vidu pomoći. Od potpunosti Allahovog, džellešānuhu, zakona jeste to da ni jednu stvar nije ostavio a da je nije ljudima objasnio, između ostalog i propise duga. Da bi dug bio valjan, zajmodavac koji daje u zajam, treba da daje imetak koji bi mogao dati kao i sadaku, što znači da ne smije davati u zajam imetak jetima o kojem vodi brigu i čiji imetak čuva. Isto tako se mora znati količina i osobina pozajmljenog duga kako bi zaduženi bio u stanju vratiti pozajmljeni dug. Zaduzeni koji je pozajmio dug do određenog roka, nije mu obaveza vratiti taj dug sve dok ne istekne dogovoreni rok. Nakon što istekne dogovoreni rok, a zaduzeni ne bude u stanju vratiti dug zajmodavac treba da sačeka dok zaduzeni bude u stanju vratiti dug. Rekao je Allah, džellešānuhu, kao što stoji u prevodu značenja: "A ako je u nevolji, onda pričekajte dok bude imao; a još vam je bolje, nek znate, da dug poklonite." (El-Bekare 280). Imam Taberi u svome tefsiru spominje, prenoseći govor jednoga djela uleme, pa kaže: "Ovaj ajet je općeg karaktera i važi za svakog ko ima neko pravo kod čovjeka koji nije u mogućnosti da mu vrati njegovo pravo. (Tefsir Taberi 2/177). Kaže Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, : "Zaduženi koji je u stanju vratiti dug, a

odugovlači, zaslužuje kaznu." (Ebu Davud/3628, šejh Albani za ovaj hadis kaže da je hasen) Suprotno od ovoga možemo razumjeti da onaj koji nije u stanju vratiti dug, ne zaslužuje kaznu. Samo zatvaranje zaduženog ne donosi zajmeniku nikakvu korist, a u koliko bude na slobodi ima priliku da zaradi i na taj način vrati dug. Ukoliko zaduzeni izjavi da nije u mogućnosti vratiti dug od njega se traži da se zaklete i biva pušten. Zaduzeni koji je u mogućnosti vratiti dug obavezan je to učiniti nakon isteka dogovorenog roka, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: "Odugovlačenje bogatog je nepravda." (Buhari/2287). Nije dozvoljeno zajmeniku da uslovljava dužniku povećanje na onaj iznos koji mu je posudio, pri vraćanju, jer je to jasna kamata. Na koga se prenese dug i on to prihvati (da kaže ja ću vratiti njegov dug ili onaj koji je zaduženom dužan i prihvati vratiti dug), dužnik koji je prenio dug na drugu osobu biva oslobođen duga. Da bi prenošenje duga, između zajmodavca i osobe koja je njemu dužna, bilo validno, moraju se ispuniti sljedeći uslovi:

a) da oba duga budu iste količine, vrijednosti i vrste, jer ukoliko bi posudio dolare nije mu dozvoljeno vratiti eure, već mora da vrati u dolarima tj. u novčanicama u kojima je posudio dug, kao i vrijeme dogovorenog roka,

b) da zaduzeni bude zadovoljan sa prenošenjem duga na drugu osobu, jer dug je njegova obaveza i njegovo

pravo, i zato bez njegove saglasnosti i volje prenošenje duga nije ispravno, i c) da dug koji se prenosi bude stabilan, da nije sklon uništenju, kao čovjek koji je dužan da nešto napiše, pa se razboli i ne bude u stanju izvršiti dug. Zajmodavac mora prihvatiti prenošenje duga osobe koja mu je dužna, ako je osoba na koju je prenešen dug u mogućnosti da taj dug vrati uz gore spomenute uslove. Dokaz tome su riječi Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje kaže: "Ko od vas radi isplate onoga što mu se duguje, bude poslan onome koji mu može vratiti dug, neka to prihvati." (Buhari /2287) Inače kada se radi o novcu, tu su često srca slaba i zaborave se mnoge stvari, i bratsvo i jaranstvo, i tečići i amidžići, i sve se gleda kroz dinar i dirhem. Zato, u ovom slučaju, Allah, džellešānuhu, je propisao zapisivanje duga kako bi bili što dalje od svađe, prepirke i sl. Kaže Allah, džellešānuhu, kao što stoji u prevodu značenja: "O vjernici, zapišite kada jedan od drugog pozajmljujete do određenog roka." (El-Bekare 282) Kaže imam Taberi u komentaru ovog ajeta: "Ispravanije mišljenje kod nas je, da je Allah, džellešānuhu, naredio zajmodavcu i zaduženom da zapišu dug do određenog roka, a Allahova naredba je obavezna, osim da dođe drugi dokaz koji upućuje da ta naredba nije stroga obaveza, već pohvalno djelo koje je lijepo uraditi, što to nije slučaj u ovom ajetu." (Tefsir Taberi 2/182). A Allah najbolje zna.

TRGOVINA A NE KAMATA

Jedan od vodećih mislilaca na kojeg se poziva udruženje protivnika globalizacije (ATTAC) je i njemački ekonomista Helmut Creutz. Oni su u kamati prepoznali degeneraciju ekonomskog sistema, koja je destruktivna kako na mikro - tako i na makroekonomskom polju. Rješenje koje nude liči veoma islamskom – bez da im je to i samima jasno

Piše Edin Suljović, dipl. ekonom

Hvala Allahu džellešānuhu, Gospodaru svjetova, neka je salavat i selam na njegovog miljenika i poslednjeg Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, na njegovu časnu porodicu, na njegove čestite drugove ashabe i na sve one koji čvrsto slijede njegov sunnet i uputu do sudnjeg dana. Amin. Kao prvo htio bih da se zahvalim Allahu džellešānuhu što mi je dao ovaj emanet i podario mi čast da i ja nešto uradim za ovu izričito važnu temu, s jedne, i za ovu kod Allaha jedinu priznatu vjeru, s druge strane. Molim Allaha džellešānuhu da obilno nagradi sve one koji su na bilo koji način pomogli da govor o ovako bitnoj danas možda gorućoj temi, izađe u javnost preko islamskog portala El Asr-a.

A zatim. Kaže Allah džellešānuhu u prevodu značenja: "O, vjernici, Allaha se bojte istinskom bogobojažnošću i umirite samo kao muslimani." (Alu-Imran:102). "O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu. On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijeha vam oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao positić će ono što bude želio." (El-Ahzab: 70 - 71). I kaže Uzvišeni u prevodu značenja: "Oni koji se kamatom bave dići će se kao što će se dići onaj koga je dodirao šejtan izbezumio, zato što su govorili: "Kamata je isto što i trgovina." A Allah je dozvolio trgovinu, a zabranio kamatu. Onome do koga dopre pouka Gospodara njegova - pa se okani, njegovo je ono što je prije stekao,

njegov slučaj će Allah rješavati; a oni koji to opet učine - biće stanovnici Džehennema, u njemu će vječno ostati. Allah uništava kamatu, a unaprjeđuje milosrđa. Allah ne voli nijednog nevjernika, grješnika." (El-Bekara 275, 276) Zbog obimnosti ove teme potruditi ćemo se da na najbolji mogući način, tj. koncizno obrazložimo bitne aspekte iste. Dakle osvrnućemo se na ono što predstavlja srž teme.

Kada se prvi put pojavila kamata

Bilo je to u vreme pred dolazak Davuda alejhisselam. U tom periodu bio je jedan trgovac a ujedno i smatrani izumitelj kamate, koji se zvao Še'mun. Še'mun je pao u nemilost tadašnjeg vladara Izraelćana zbog nepoštenog odnosa prema mnogim porodicama, a posebno zbog kamate koju je uzimao. Uzimajući kamate on je dovodio mnoge porodice u tešku situaciju. Narod se sa svih strana žalio na njega. Kada je vladar čuo za to, naredio je da iz jedne polovine njegova imetka da kao nadoknadu oštećenim porodicama. Zlo kamate se dakle pojavilo među Izraelćanima i u ovom zlu svi griješe: Še'mun izumitelj kamate, zbog uzimanja kamate, Izraelćani koji su prihvatili takav vid poslovanja tj. pristali su na kamatu i vladar koji nije blagovremeno reagirao i kao vladar svog naroda u startu uočio zlo kamate i spriječio njenu pojavu u narodu. Dakle iz ovoga proizilazi da su se otprilike kamatom prvi počeli baviti Izraelćani,

tj. potomci današnjih Jevreja, koji se i dan danas najviše bave ovim zlom. Jedan veoma značajan je i taj podatak, koji se ovde neizostavno mora napomenuti, a radi se o slijedećem: Jevreja danas ima oko nekih 25 mil. a upravljaju sa 85 % celokupne svijetske ekonomije. Međutim i pored ovog primjera, ne zna se tačno, niti se imaju tačni podaci, kada se prvi put pojavila i kako je nastala kamata, ali se može naslutiti da je ona nastala vrlo rano.

Kamata

Riječ "er-riba" u arapskom jeziku proizvedena je od infinitiva "reba" (narasti, uzrasti, uvećati), a znači povećanje i uvećanje. U šerijatsko - pravnoj terminologiji znači kamata. Hanefijski mezheb daje sledeću definiciju kamate: "Višak u imovinskom prometu koji se dobije bez naknade." Kamata se može ostvariti kroz novčani ili robni promet. Ovaj vid kamate Kur'an je strogo zabranio (278. ajet sure El-Bekara). Šeria'tsko pravo poznaje dvije vrste kamata, i to: ribe - n-nesiu i ribe-l-fadl.

Ribe-n-nesiu je onaj beskatatni kredit koji se nevrati u određenom roku i, tada, dolazi do pogodbe između zajmodavca i zajmoprimca: da se produži rok zajmoprimcu, ali i poveća glavnica zajmodavcu. U ovakvim odnosima kamatna stopa je dostizala i stopostotni procenat. Ovaj način pozajmice zatekao je i islam. Ribe-l-fadl je onaj kupoprodajni (robni)

promet u kojem jedna strana, u robnoj razmjeni, dobije veći dio od druge strane (zbog drugačijeg kvaliteta, težine i sl.). Nekoliko hadisa, zabilježenih kod Buharije i Muslima ili kod obojice, odnosi se na upozorenja Allahovog Poslanika sallallahu alehi ve sellem da se razmjena robe obavlja u istoj količini, i istog momenta. Nabrojeno je šest vrsta roba. Tako je Ubbade ibn Samit radijallahu anhu prenio od Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: *"Onaj ko bude prodavao zlato za zlato, srebro za srebro, pšenicu za pšenicu, ječam za ječam, datule za datule i so za so, neka strogo pazi da budu jednake količine i da se prodaja vrši iz ruke u ruku. Kada bude prodavao različite rodove jedne iste vrste, neka prodaje kako želi, iz ruke u ruku."* (Hadis je zabilježio Muslim). Kaže Allahov Poslanik Muhammed alejhisselam u hadisu kojeg bilježi imami Muslim gdje se kaže: *Rekao je Džabir, radijallahu anhu: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je prokleo onoga koji jede kamatu, onoga koji mu u tome pomaže, onoga koji je zapisuje i dvojicu svjedoka koji joj svjedoče."* Na ovom mjestu želio bi da ukažem i na to šta su nemuslimani rekli i šta kažu za kamatu. Dakle ne samo to što je Islamski koncept koji je došao prije 14. stoljeća i koji je jedini kod Allaha džellešanuhu priznat, zabranio kamatu, već su i mnogi nemuslimani istražujući je, uvidjeli njen degradacioni karakter. U periodu između 16. i 17. stoljeća odnos prema kamati se počinje znatno mijenjati. Luter se ogorčeno borio protiv kamate. Toma Akvinski (1228 - 1274.), skolastički teolog i filozof, profesor teologije u Parizu, Rimu i Napulju, dobar poznavalac znanstvenog naslijeđa i dobar sistematizator svoga vremena, istupa protiv lihve, nalazeći oslonac za to u Aristotelovom učenju i rimskom pravu. Novac se razvio radi potreba razmjene te je neprirodno svako njegovo oplođivanje kamatom. Traženje kamata povrh povratka zajma spada u nepravedne težnje za dobitkom - navodi Toma Akvinski u

svojim djelima. Glavne dijelove Tominih ekonomskih razmatranja prikupio je A. E. Monroe u *Early Economic Thought* (1923.). Jedan od vodećih mislilaca na kojeg se poziva udruženje protivnika globalizacije (ATTAC) je i njemački ekonomista Helmut Creutz. Oni su u kamati prepoznali degeneraciju ekonomskog sistema, koja je destruktivna kako na mikro -, tako i na makroekonomskom polju. Rješenje koje nude liči veoma islamskom - bez da im je to i samima jasno. Dakle možemo reći sa sigurnošću da je kamata haram. Ovdje još moramo dodati da se u vezi nekih

pitanja u nekim iznimnim i specifičnim situacijama savremenog poslovanja moramo konsultovati sa adekvatnim i kompetentnim ljudima, koji posjeduju znanje kako iz šerijatskih tako i iz ekonomskih znanosti.

Trgovina (islamski concept)

Poslovanje (trgovanje) je jedan od najbitnijih polja djelovanja čovjeka i najbitnijih faktora njegovog opstojanja na ovom svijetu. Sa njim se, iz dana u dan, susreću sve kategorije i klase ljudi i gotovo da je nemoguće naći osobu koja nema ili direktnu ili indirektnu vezu sa njim, bez obzira na njeno imovinsko stanje i položaj u društvu. Uzimajući u obzir tu činjenicu, Islam je došao sa posebnim propisima vezanim za ovaj segment, koje su islamski pravници sakupili u fikhskoj oblasti pod nazivom El-muamelat (poslovanje, investiranje, trgovanje, raspolaganje imetkom). Islamska trgovina je

privredna djelatnost u kojoj pojedinci i preduzeća posreduju između proizvodnje i potražnje kao kupci i prodavci roba i usluga koji su islamom dozvoljeni i oni su organizatori islamskog tržišta. Ona omogućava najtežu i najuspješniju povezanost proizvođača i potrošača. Islamska trgovina orijentira proizvođača u one grane privrede koje su društvu najpotrebnije, te posredno deluje na stalno unapređenje organizacije rada, razvijanje proizvodnih snaga i povećanje produktivnosti rada. Prema obimu trgovačkih poslova, razlikujemo trgovinu koja se bavi maloprodajom s jedne i trgovinu koja se bavi veleprodajom s druge strane. Trgovina je kao što se da videti iz Časnog Kur'ana i hadisa Resulullaha sallallahu alejhi ve sellem u svojoj biti dozvoljena, jer kaže Allah džellešanuhu u prevodu značenja: **"Allah je dozvolio trgovinu a zabranio kamatu."** Međutim i kod trgovine za koju znamo da je u osnovi dozvoljena postoje slučajevi kada ona postaje strogo zabranjena. Ima ih dosta, ali ćemo ovde navesti samo neke:

- Trgovina gde ne postoji obostrani pristanak (tj. pristanak i kupca i prodavca). U prilog ovog slučaja možemo navesti ajete gde Uzvišeni kaže u prevodu značenja: **"O vjernici, jedni drugima na nedozvoljen način imanja ne prisvajajte; ali dozvoljeno vam je trgovanje uz obostrani pristanak - i jedni druge ne ubijajte! Allah je doista prema vama milostiv. Onog ko to nepravilno i nasilno uradi - Mi ćemo u vatru baciti, to je Allahu lahko."** (En-Nisa 29-30) Trgovina u kojoj ne postoji obostrani pristanak je haram u islamu, i prihvodi i zaradatkim haram poslovanjem ne donosi sreću ni na Ovom ni na Budućem svijetu.

- Islam u trgovini naređuje i traži tačno vaganje i mjerenje i sledećim ajetima osuđuje i zabranjuje zakidanje pri mjerenju: **"Teško onima koji pri mjerenju zakidaju, koji punu mjeru uzimaju kad od drugih kupuju,**

nastavak na sl. strani

a kad drugima mjere na litar ili na kantar zakidaju (Sura El-Mutaffifun, 1-3). Islam dakle traži velikodušnost, iskrenost i poštenje u trgovini. Kaže Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: *“Ako dvije grupe govore istinito i prave ugovor njihova kupoprodaja biće blagoslovljena i beričetna, ali ako oni nešto skrivaju ili slažu, beričet njihove kupoprodaje biće uništen.”* (Buhari).

- U Islamu je zabranjeno zadržavanje robe sa kojim se čeka njeno poskupljenje, jer ovo čekanje stvara troškove zalihe, usporava obrt robe i novca, a ako je hrana smanjuje se rok upotrebe i hrana nije više svjež, jer stajanjem prima vlagu ili se isušuje i kvari. Ebu Hurejre veli da je Poslanik sallallahu alejhi ve sellem rekao: *“Ko zadržava robu (naročito hranu) čekajući njeno poskupljenje, želeći s tim zadržavanjem da zaradi na muslimanu, takav je već lišen Allahove zaštite i zaštite njegova Poslanika Muhammeda sallallahu alejhi ve sellem.”*

- Islam takođe zabranjuje da se trguje sa robom koja se ne poseduje. Ova pojava je uveliko raširena u okvirima savremenog poslovanja pa sam smatrao neophodno da je spomenem kao i da se ukaže gledanje islama prema ovoj uveliko raširenoj pojavi. Oblast tj. privredna delatnost gde je najviše ova pojava raširena je poljoprivreda, gde se proizvodi nekih narednih godina ili perioda prodaju u sadašnjosti. Naravno ovo sve se radi preko jednih vrsta ugovora koji su u ekonomskoj terminologiji poznati kao futers-i. Međutim ovakav vid poslovanja Islam strogo zabranjuje, što se vidi iz jasnih dokaza. Kaže šejh Salih Fevzan, član Stalne komisije za fetve: *“Jedan od uvjeta koji se mora ispuniti da bi poslovanje bilo ispravno i u skladu sa šerijatom, jeste da kupac i prodavac posjeduju robu ili predmet poslovanja ili, u najmanju ruku, da oni daju ovlasti onome ko će umjesto njih raspolagati robom i sklapati kupoprodajne ugovore. Dokaz za to su riječi Poslanika Muhammeda, alejhisselam, Hakimu ibn Hizamu: Ne*

prodaji ono što ne posjeduješ.” (bilježi Ibn Madže, a Tirmizi ga smatra vjerodostojnim). Oko ovoga postoji jednoglasan stav islamskih učenjaka. Ovo je bilo nešto o pojmu kamate i njenim vrstama i trgovine, nešto o čemu se moralo govoriti da bi se na kraju osvrnuli na razlike između kamate i trgovine.

Razlika između trgovine i kamate

Uzvišeni Allah džellešānuhu je rekao—u prevodu značenja - : **“A Allah je dozvolio trgovinu a zabranio kamatu”**, pa je potrebno da objasnimo razliku između trgovine i kamate i uočimo koje su to kamatne osobine zbog kojih je Allah džellešānuhu tako strogo zabranio kamatu. Trgovina je postupak kada prodavac ponudi kupcu robu i izvrši se pogodba i dogovor za cijenu koju kupac isplaćuje vlasniku robe. U ovom postupku prodavac za svoju robu, koju je kupio ili proizveo, dodaje svoju dobit i proizvodne troškove, i to je njegova zarada. Suprotno ovom imamo kamatu, a to je postupak kada zajmodavac pozajmi izvjestan iznos zajmoprimcu s tim da mu ovaj vrati uvećanu pozajmicu. U ovom novčanom prometu glavnica se daje za glavnica, a višak glavnice je naplata duga za priček. Taj višak zove se kamata i on je naknada za čekanje. Međutim, ako se i u čisto trgovinskom poslovanju unese elemenat čekanja (naturalna razmjena) i utanači da će kontra-roba biti uvećana zbog pričeka, i tada će se takav promet tretirati kamatom. Na osnovu gore navedenog, kamata je dakle onaj višak koji dužnik daje zajmodavcu po osnovu duga, a na ime određenog vremenskog pričeka. Prema tome kamata ima tri elementa:

- 1) Višak na pozajmljenu osnovicu;
- 2) utanačeni iznos u odnosu na v r e m e n s k i p r i č e k ; i
- 3) da višak bude uslov tog odnosa.

Dakle, svaki kreditni ili kupoprodajni promet u kome su zastupljena ova tri elementa, to je, nesumnjivo, kamatni posao. Da bismo lakše uočili razliku između zarade u trgovini i zarade kroz kamatu, navodimo slijedeće primjere:

Dok kupac i prodavac, u slučaju kupoprodaje imaju interes: kupac je za novac dobio robu kojom će raspolagati, a prodavac novac za svoj trud, uloženi rad i vrijeme da proizvede ili pronađe robu i pripremi je za kupca, - dotle dužnik i povjerilac, u slučaju kamatnog postupka nisu u istom, ravnopravnom položaju, jer dužnik u naknadu dobija samo produženi rok za povraćaj zajma. Naime, ako bi dužnik pozajmicu upotrebio kao potrošački kredit, taj mu priček praktično neće ništa koristiti, a ako ga upotrijebi za proizvodni rad, može da zaradi, ali može i da izgubi. Jasnije rečeno, kamata dužniku može da koristi, a može i da šteti, dok zajmodavcu može samo da koristi, što upravo govori o njihovom neravnopravnom položaju. U kupoprodajnom postupku prodavac uzima od kupca zaradu jedanput, a u slučaju kamatnog zajma zajmodavac kontinuirano ostvaruje zaradu. Zajmoprimac, iako zaradi, njegova zarada je ograničena, a može se dogoditi da zajmoprimac, u slučaju finansijskih poteškoća, bude od zajmodavca maltretiran, pa čak i da na dražbi izgubi, što bi se reklo i kuću i kućište. Kupoprodajni postupak između kupca i prodavca obavlja se odmah po primopredaji robe i isplate. To je isti slučaj prilikom iznajmljivanja stana, zemljišta i tako dalje, nekretnina se vraća u istom stanju. U kamatnom postupku takav nije slučaj, jer će zajmoprimac, nakon utrošene glavnice morati da obezbijedi glavnica i višak i da ih vrati zajmodavcu. Čovjek zaposlen u trgovini, poljoprivredi, zanastvu i drugim javnim djelatnostima, ulaže svoju stručnost, vrijeme i drugo, i za to stiže izvjesnu zaradu. U kamatnom poslu najveći i najjači doprinos čini zajmoprimac jer je on taj koji daje višak zajmodavcu koji opet ne ulaže nikakav trud. Korisnik kamate dobija, a ne rizikuje; on svoju zaradu stiže od zarade ili gubitka svog dužnika. To su, uglavnom razlozi zbog kojih je Allah džellešānuhu kupoprodaju, odnosno trgovinu učinio halalom, a kamatu haramom.

ŠTETNOSTI I POSLJEDICE OD KONZUMIRANJA SVINJSKOG MESA II. DIO

Ljekarska istraživanja pokazuju, kako su potrebna samo dva dana, da ženka ove larve, nakon što dospije u crijeva, dostigne polnu zrelost, te da je organizam s obzirom na broj mladih koje ženka izbacila u tijelo nosioca, već kratko vrijeme nakon konzumiranja trihinoznog mesa, (u ovom slučaju svinjskog) zaražen ogromnim brojem ovih parazita.

Piše Ishak Ahmetović

Uzgojem od pripitomljene divlje svinje nastala je današnja svinja.

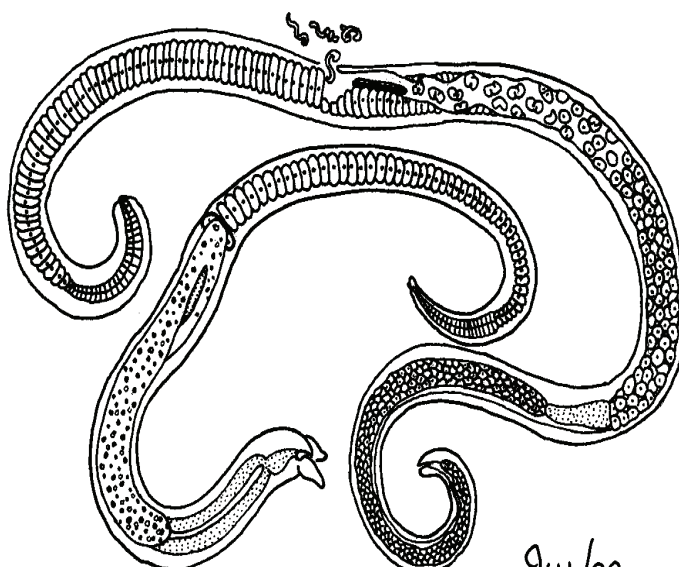
Dok je ukrstanjem pretežno engleskih i mediteranskih sorti, sa južno i istočno-azijskim vrstama, u 19 stoljeću nastale nove vrste domaće svinje, koje su opet uzgojem varirane, zavisno od potrebe na tržištu. Bilo kako bilo, mi možemo slobodno reći da su današnje domaće svinje u većini slučajeva vrlo manipulirane životinje. Za svaki uzrast ove životinje, izrađene su određene norme tj. količine hrane iz sastava različitih koncentrata, od kojih se ove životinje masovno i veoma brzo, kako u neprirodnim tako i mučeničkim uvjetima

uzgajaju i tove. Dok mjere koje se sprovode radi većeg profita, zarade i dosta drugih stvari koje se dešavaju sa svinjama, mnogostruko i sa osnovom se nazivaju kriminalom. Zbog svega ovoga, postoje opterećujući faktori protiv konzumiranja svinjskog mesa koje je već 'prirodno opterećeno'. U svijetu je opšte poznato, da ortodoksni židovi-jevreji i pripadnici islamske

vjeroispovijesti, nesmiju jesti svinjsko meso jer im to njihova vjera ne dozvoljava. Oni se strogo drže zabrane koju su im donijeli Musa alejhisselam,

toga što je naredba ove zabrane došla od Allahovih izaslanika koji nisu govorili po svojim prohtjevima. Postavlja se sada pitanje, šta je to

'TRIHININ'? Trihinin (lat. *Trihynella spiralis*) je parazit ili vrpčasti crv koji prouzrokuje mnoge bolesti kod čovjeka i svih ostalih sisavaca, koje vremenom mogu postati smrtonosne. Od svih domaćih životinja ovaj parazit 'trihinin' je najprisutniji kod svinje, psa i mačke. Pacovi i miševi se isto tako lahko mogu zaraziti trihininima, naročito ako je njihova pojava prisutna blizu klaonice ili zooloških vrtova. Psi, mačke i svinje, bivaju zaraženi 'trihinonom' ako jedu zaražene otpadke i trihinozne pacove ili miševe.

TRIHUNALLA SPIRALIS

koji je bio poslat zidovima-jevrejima, i Muhammed sallallahu alejhi ve sellem, koji je poslat kako muslimanima, tako i svim ostalim ljudima jer je on posljednji Allahov poslanik. Dosljedni pripadnici ove dvije vjero-ispovijesti strogo se drže ove zabrane i to ne samo zbog razloga kako mnogi misle da bi se konzumiranjem svinjskog mesa spriječio prenos 'trihinina' na čovjeka, već zbog

Od sve tri ove životinje, svinja je najsklonija tome, da kada ogladni, onda jede sve na šta naiđe, pa čak i pacove i različite otpadke koje nebi jele ostale životinje. Kada ovi otpadci ili drugi nečisti proizvodi dođu u želudac svinje, njeno tijelo automatski kompletno postaje zaraženo parazitom

nastavak na sl. strani

Trihinin. Ovaj parazit ostaje u svinjskom mesu i nakon njenog klanja, tako da sa konzumiranjem svinjskog mesa u ljudski organizam dospijevaju i larve ovog parazita. Kada ove larve dostignu u ljudski želudac, onda iz njih izlaze živi crvi, koji potom dospijevaju u crijeva i tu ostaju sve dok polno ne sazriju. Podaci govore da mužjak ove larve dostiže dužinu od 1,5 - 2 mm, a ženka s p o s o b n a z a razmnožavanje drugih larvi, dostiže dužinu od 3 - 4 mm. Nakon oplodnje, mužjaci ugibaju kao i ženke ubrzo nakon toga, ali ne prije nego što svojim repom ne probuse zid od crijeva i u limfni i krvni sistem čovjeka ili žene izbace oko 1000 - 1500 mladih novih larvi. Sve ovo se dešava 7 dana nakon infekcije trihinoma. Putem limfe i krvi, mali novi trihini veoma lahko dospijevaju u sve organe i muskulaturu čovjeka, izuzev srčanog mišića. Ovaj parazit se većinom pojedinačno uvrti u mišićna vlakna što izaziva kod ljudi veoma jaku upalu. Zanimljivo

je spomenuti da se ovi paraziti oko vlakana umotavaju u obliku spirale zbog lakšeg i bržeg rasta. Nakon toga se oko njih stvara vretenasti omotač u obliku kapsule u kojem se deponuje krečnjak i u toj kapsuli ovi paraziti mogu da žive od 10 do 30 godina. Ljekarska istraživanja pokazuju, kako su potrebna samo dva dana, da ženka ove larve, nakon što dospije u crijeva, dostigne polnu zrelost, te da je

organizam s obzirom na broj mladih koje ženka izbaci u tijelo nosioca, već kratko vrijeme nakon konzumiranja trihinoznog mesa, (u ovom slučaju

medicini je zabilježeno, da kada ovi paraziti dospiju u mišić, tada se mijenja slika bolesti. Mišići postaju veoma osjetljivi, osjećaju bol na svaki dodir, mogu da nateknu, te postaju teški za aktiviranje tijela a ponekad ostaju potpuno ukočeni. Često je vidljiv i vodeni otok na licu bolesnika, dok u nekim slučajevima, može već u drugoj ili čak u sedmoj sedmici da dođe do neželjene smrti, kao posljedica k o m p l e t n e iscrpljenosti ili paralize disajnih mišića. Ljekari su

također potvrdili, da protiv ovog parazita trihina koji d o s p i j e u organizam, i mladih larvi koja uđu u mišićna tkiva, nema odgovarajućeg lijeka !!! Ali ako su već jednom ukapsuljeni, život nosioca ovih larvi nije više u opasnosti. Sve u svemu, svaki razuman čovjek, nebi sebe prepustio ovome velikom riziku u kojem se život svakog pojedinca dovodi u

pitanje. Mi kao muslimani možemo samo reći, "Elhamdulillah". Hvala Allahu našem Svevišnjem Stvoritelju, što nam je preko našeg poslanika Muhammeda sallallahu alejhi ve sellem, već prije 1400 godina ukazao na ovu opasnost i učinio konzumiranje kako svinjskog, tako pasijeg i mačijeg mesa strogo zabranjenim u našoj ishrani.

***Zabranjuje vam se strv,
i krv, i svinjsko meso,
i ono što je zaklano u nečije drugo, a ne
u Allahovo ime,
i što je udavljeno i ubijeno; i što je stramoglavljeno, i
rogom ubodeno, ili od zvijeri načeto - osim ako ste ga
preklali - i što je na žrtvenicima žrtvovano***

Prevod značenja Sure El-Maida: 3

***O vjernici,
jedite ukusna djela
koja smo vam podarili
i budite Allahu zahvalni,
ta vi se samo Njemu klanjate!***

Prevod značenja Sure El-Baqare: 3

svinjskog) zaražen ogromnim brojem ovih parazita. Za vrijeme razmnožavanja, dešava se vrlo često da već nekoliko dana nakon konzumiranja zaraženog mesa, dolazi do pojave bolesti slične tifusu, koleri, odnosno do trihinoze koja je opisana sa; visokom temperaturom, učestalim napadima proljeva koji su praćeni jakim bolovima u želudcu, nepodnošljivom mučninom, povraćanjem i velikom iscrpljenošću. U

OPŠTA PRAVILA TEKFIIRA KOD EHILI-SUNNETA VEL-DŽEMA'ATA I DIO

Svi grijesi su grane kufra, isto kao što su i sva dobra djela grane imana, tako da ne smije doći do izjednačavanja u imenima i propisima. Velika je razlika između čovjeka koji širk, prema Allahu džellešanuhu, čini, ili potcjenjuje mushaf, i između čovjeka koji krade, ili zinaluk čini, ili konzumira alkohol. Koja osoba, po intenzitetu i jačini, izjednači grane kufra – postupiće suprotno Kur'anu i Sunnetu, hodajući putem koji nije put selefa, spadajući u krug novotara i sljedbenika svojih strasti

Šejh 'Ali el-Šibl, prevod sa arapskog: Sead Jasavić; prof. fikha

El-hamdu lillahi rabbil-'alemin, vel-salatu vel-selamu 'ala resulina Muhammedin, ve 'ala alihi, ve sahbihi edžme'in.

Spomenućemo osnovne principe i pravila koje ulema Ehli-Sunneta vel-Džema'ata, kroz svoja djela, uvijek spominje, a pogotovo onda kada je u pitanju konkretno osuđivanje osobe ili grupe ljudi na nevjerstvo (tekfirul-mu'ajjen). Kada se do te tačke dođe - principi, koje ćemo uskoro navesti, se obavezno moraju uzimati u obzir, i strogo se moraju imati na umu, kako bi se što bolje sačuvali greške pri sprovedbi ovog propisa. Ova pravila i principi se moraju zdravo razumjevati, i preko njih možemo primjetiti ko je osoba, ili koje su to skupine koje griješe i koje su zalutale, pogrešnim bavljenjem ovim propisom, zbog toga što ga nisu dobro upoznali! Musliman, prije nego li se upusti u burne vode tekfira, obavezno mora obratiti pažnju na njegova pravila i principe, koje ćemo sada navesti, jer svako kršenje tih pravila, i svako nepoštivanje tih principa vodi čovjeka grijehu, i tome da bude nazvan ili okarakterisan imenom tekfirdžija tj. osobom koja griješi

prilikom bavljenja navedenim propisom, a ne osobom koja pogađa istinu i hak prilikom bavljenja istim:

1. Tekfir je čisti šerijatski propis (el-hukm el-šer'i el-halis), koji se izravno mora vraćati Allahu džellešanuhu, i Njegovom Poslaniku sallallahu alejhi ve sellem, tj. Kur'anu i Sunnetu!

Dakle, tekfir nekog muslimana se ne smije zasnivati na:

- strastima ili prohtjevima (el-heva), ili na
- proizvoljnim mišljenjima ili pretpostavkama (el-zann),
- ili na pogrešnom rezonovanju ili shvaćanju (su'ul-fehm),
- ili na stranačkim, državnim, ekonomskim ili ličnim interesima.

Tekfir je dakle čisti šerijatski propis koji se neizostavno mora vratiti Allahu i Njegovom Poslaniku sallallahu alejhi ve sellem. Osudu nekog muslimana na nevjerstvo (tekfirul-mu'ajjen ev gajrul-mu'ajjen), smiju donijeti i izreći samo šerijatske sudije (kudat), kao i dobro učene osobe tj. 'ulema el-muhakkikun! Sljedbenici Ehli-Sunneta vel-Džema'ata ne zasnivaju svoje stavove na

pretpostavkama ili sumnjama! Zbog toga je Poslanik sallallahu alejhi ve sellem, rekao Usami radijallahu anhu - onda kada je Usame ubio čovjeka nakon što je rekao: La llahe illallah - slijedeće: "Zar si ga ubio, nakon što je izgovorio: La llahe illallah?! Rekoh: Božiji Poslaniče: Izgovorio je La llahe illallah, iz straha od sablje! Poslanik sallallahu alejhi ve sellem, mu reče: Jesil' mu to otvorio srce, pa znaš da li je iskreno rekao La llahe illallah ili ne!? Toliko puta mi je zadnju rečenicu ponavljao, da sam poželio da sam tog momenta primio islam! (Muslim, 1/97.) Iz ovog hadisa se izvlači fikhsko-usulsko pravilo zasnivanja propisa na osnovu vanjštine nečega, i onoga što se vidi, dok će se nutrina, i nevidljive stvari prepustiti Allahu džellešanuhu! (Šerhul-Nevevi, 2/466) Svi vrlo dobro znamo da se bilo koji šerijatski propis, na prvom mjestu, utvrđuje izvorima šerijata - Kur'anom i Sunnetom, tako da se i propis tekfira mora temeljitina njima. Koga Allah džellešanuhu, i Njegov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem, imenom proglasenevjernikom ('ajnen), te osobe ćemo i mi poimenice

nastavak na sl. strani

proglasiti nevjernicima; koga Allah džellešanuhu, i Njegov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem, opisom proglaše nevjernikom (vasfen), takve ljude ćemo i mi opisom proglasiti nevjernicima, bez ikakva ustručavanja, i koga Allah džellešanuhu, i Njegov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem, vrstom proglaše nevjernikom (džinsen), takve skupine i vrste ćemo i mi proglašavati nevjernicima bez ikakve dvojbe!

Dakle, ovo su ta tri načina tekfira na koje možemo naići u Kur'anu, ili Sunnetu Allahova Poslanika sallallahu alejhi ve sellem:

1. **'Ajnen** tj. poimenično proglašavanje određenih osoba nevjernicima, poput Iblisa, Faraona, Hamana, Karuna, Ebu Džehla, Umejje b. Halefa... Spomenute osobe ćemo i mi proglašavati nevjernicima bez ikakve dvojbe,

2. **Vasfen** tj. opisno, putem određenih postupaka. Na primjer, Allah džellešabuhu kaže u prevodu ajeta: "Nevjernici su oni koji govore: "Bog je - Mesih, sin Merjem!" (el-Ma'ida: 72.); ili: "Nevjernici su oni koji govore: "Allah je jedan od trojice!" (el-Ma'ide: 73.)

3. **Džinsen** tj. sortiranjem u grupe, poput proglašavanja nevjernicima mušrika, obožavatelja Lata, Uzata, Hubela; jevreja i kršćana, međžusija-vatropoklonika, sabejaca... svi oni su proglašeni nevjernicima zbog lične pripadnosti određenoj skupini, a na osnovu dokaza iz Kur'ana i Sunneta.

2. Kufr je raznovrstan, grana se i odražava na mnogim poljima, isto kao što je i iman raznovrstan, grana se i odražava na mnogim poljima života

Kako god se grane imana nazivaju imanom, isto tako se i grane kufra nazivaju kufrom. U dva sahiha se bilježi hadis od Ebu Hurejre radijallahu anhu, da je Poslanik sallallahu alejhi ve

sellem, rekao: "Iman se sastoji od sedamdeset i nekoliko grana;" a u drugoj predaji stoji: "...od šesdeset i nekoliko grana. Najveća i najvrijednija od njih su riječi: La ilahe illallah, a najmanja je ukloniti nešto, što smeta ljudima, sa puta! A, i stid je dio imana!"

Znaćemo da su određeni postupci nevjerstvo na osnovu riječi Allaha džellešanuhu, i Njegova Poslanika sallallahu alejhi ve sellem, zato ćemo kufrom smatrati samo ono za što nam Kur'an i Sunnet eksplicitno kažu da su to djela koja izvide iz vjere! Često puta, možemo naići na slijedeće predaje:

"Nemojte, poslije mene, postajati nevjernicima (kuffar), udarajući

vratove jedni drugih!" (Muttefekun 'alejh)

"Psovanje muslimana je grijeh, dok njegovo ubistvo predstavlja nevjerstvo (kufr)." (Muttefekun 'alejh)
 "Dva kufr-postupka će se zadržati u mom ummetu: diranje u tuđe porijeklo i lozu, kao i naricanje za umrlim." (Sahihu Muslim, 1/58)

U navedenim predajama se radi o djelima i postupcima nevjerstva (kufr 'ameli), odnosno o maloj vrsti kufra tj. djelima koja ne izvide muslimana iz vjere, a uglavnom bivaju odlikom i specifikom pravih nevjernika! Ima i onih koji šire krug ove vrste nevjerstva (kufr 'ameli), pa sve velike grijehe smatraju kufrom tj. granama kufra. Dakle, kao što iman ima svoje grane i podvrste, i kufr ima svoje grane i podvrste. Od tih grana kufra i nevjerstva ima onih koje se nazivaju velikim nevjerstvom (kufr ekber), kao i

onih koje se nazivaju malim nevjerstvom (kufr asgar). Zato, kada se hoćemo baviti propisom tekfira, bilo da je u pitanju pojedinac ili grupa, obavezno se moramo osvrnuti na ovu podjelu, i na postojeću razliku između velikog i malog kufra! Iman je osnova i korijen s mnogobrojnim granama, i svaka od tih grana se zove imanom. Najveća i najvrijednija od tih grana je svjedočenje da nema drugog boga osim Allaha džellešanuhu, (La ilahe illallah), a najmanja od tih grana je ukloniti neku prepreku sa puta. Među tim granama ima onih koje ako nestanu - nestade i imana, uz opću saglasnost sve uleme, poput: grane šehadeta, dok ima grana koje, u slučaju da nestanu, ne iziskuju nestajanje imana, poput:

(ne)uklanjanja određene prepreke sa puta. Između ove dvije spomenute grane se nalaze mnogobrojne druge grane imana, koje će se razlikovati po svojoj jačini i bitnosti, shodno njihovoj blizini prvoj (šehadet), ili drugoj grani (uklanjanje prepreke sa puta). Reći da su sve te grane imana istog intenziteta i jačine, onda kada se zajedno spomenu, to bi se smatralo kontriranjem jasnim

tekstovima, i praksi selefa ovog ummeta, kao i praksi imama ove vjere. Po istom principu ide i kufr (nevjerstvo). To je osnova s mnogobrojnim granama, pa, kako god grane imana predstavljaju iman, isto tako i grane kufra predstavljaju kufr. Svi grijesi su grane kufra, isto kao što su i sva dobra djela grane imana, tako da ne smije doći do izjednačavanja u imenima i propisima. Velika je razlika između čovjeka koji širk, prema Allahu džellešanuhu, čini, ili potcjenjuje mushaf, i između čovjeka koji krade, ili zinaluk čini, ili konzumira alkohol. Koja osoba, po intenzitetu i jačini, izjednači grane kufra - postupiće suprotno Kur'anu i Sunnetu, hodajući putem koji nije put selefa, spadajući u krug novotara i sljedbenika svojih strasti." (Kadijetul-Tekfir bejne Ehliis-Sunneh ve Firekid-Dalal, str.45-48., autor: Se'id b. 'Ali b. Vehf el-Kahtani)

POŽURIMO ALLAHOVOM DŽELLEŠANUHU OPROSTU I DŽENNETIMA

Autor hutbe Nezim Halilović Muderris

Braćo i sestre u islamu, na pomenutu temu ću inšaAllah govoriti kroz tumačenje ajeta od 133.-135. sure Ali Imran. Allah džellešanuhu kaže, u prevodu, 133. ajeta Sure Ali Imran: **“I nastojte da zaslužite oprost Gospodara svoga i džennet prostran kao nebesa i Zemlja, pripremljen za one koji se Allaha boje»** Citiranim ajetom, Uzvišeni Allah nam naređuje da hrlimo za Njegovim oprostom i da žurimo Džennetu koji je prostran kao nebesa i Zemlja. Džennet je kao nagrada obećan za bogobojazne (muttekije), a to su oni koji se Allaha džellešanuhu boje i uzimaju sebi za štitić od Džehennemske vatre svoja dobra djela. Oni izvršavaju ono što im se naređuje, čuvaju se zabrana, pokorni su Allahu džellešanuhu, Njegovu Poslaniku alejhisselam i njihovim ispravnim predvodnicima, korisni su za užu i širu zajednicu, poslušni su svojim roditeljima, čuvaju rodbinske veze, ne varaju na vagi, nikome ne čine nasilje, ne napadaju nevine ljude, ne čine blud (zinaluk), ne kradu, ne lažu, ne potvaraju, ne prenose tuđe riječi, ne jedu haram i ne oblače haram, ne hodaju po Zemlji nadmeno i oni se samo Allaha džellešanuhu boje... Ibn Kesir tumačeći širinu Dženneta, pomenutu u citiranom ajetu, navodi slijedeće: «Neki kažu: “Jer je njegova širina kao i dužina, budući da se nalazi pod kupolom ispod Arša (Prijestolja), što pretpostavlja da je okruglog oblika s' jednakom dužinom i širinom. Na to upućuju i riječi koje stoje u slijedećoj predaji: *Prenosi Ebu Hurejre radijallahu anhu da je Poslanik sallallahu alejhi ve sellem rekao: “Kada budete od Allaha molili Džennet, tražite Firdevs, jer to je najviši i srednji dio Dženneta, odakle izviru rijeke i čiji je krov Arš Svemilosnog!”* (Buharija) Imam Ahmed u Musnedu navodi predaju: *“Herakl je napisao pismo Vjerovjesniku alejhisselam: “Ti me pozivaš u Džennet, prostran kao nebesa i Zemlja, pa gdje se onda nalazi vatra?!”* Poslanik alejhisselam odgovori: *“Subhanallah, gdje je noć kada dođe dan?”* Dalje Allah džellešanuhu, u prevodu, 134. ajeta Sure Ali Imran, kaže: **“...za one koji i kad su u obilju i kad su u oskudici, udjeljuju, koji srdžbu savlađuju i ljudima praštaju, a Allah voli one koji dobra djela čine”** U citiranom ajetu Allah džellešanuhu spominje tri odlike bogobojaznih, odnosno stanovnika dženneta i to: daju sadaku, u srdžbi se savlađuju i ljudima praštaju. Allah džellešanuhu kaže - govoreći o dobročinstvu - u prevodu 92. ajeta Sure Ali Imran: **“Nećete zaslužiti nagradu sve dok ne date dio od onoga što vam je najdraže; a bilo šta vi dali, Allah će, sigurno za to znati.»** Poslanik sallallahu alejhi ve sellem nas u slijedećoj predaji podučava, ko je od nas snažan: *Prenosi Ebu Hurejre radijallahu anhu da je Poslanik*

sallallahu alejhi ve sellem rekao: “Nije snažan onaj koji pobjeđuje druge, nego je snažan onaj koji sobom vlada u srdžbi!” (Buharija i Muslim) U drugoj predaji stoji: *Prenosi Haris ibn Kudame Es-Sa'di, da je pitao Allahovog Poslanika sallallahu alejhi ve sellem: “Allahov Poslaniče, kaži mi nešto što će mi koristiti, a da je kratko, pa da to zapamtim!”* Reče: *“Ne ljuti se!”* To mu je ponovio više puta, stalno govoreći: *“Ne ljuti se!”* (Ahmed) Po slijedećem hadisu abdest je sredstvo kojim ćemo od sebe odstraniti srdžbu: *Prenosi Atijja ibn Sa'd Es-Sa'di, da je Poslanik alejhisselam rekao: “Srdžba je od šejtana, šejtan je stvoren od vatre, a vatra se gasi vodom! Stoga, kada se neko od vas naljuti, neka se abdesti!”* (Ahmed) Dalje Allah džellešanuhu kaže, u prevodu 135. ajeta Sure Ali Imran: **“...i za one koji se kada grijeh počine ili kada se prema sebi ogriješe, Allaha sjete i oprost za grijeh svoje zamole; a ko će oprostiti grijeh ako ne Allah? I koji svjesno u grijehu ne ustraju.”** Slijedeći hadis svjedoči neizmjernu Allahovu džellešanuhu milost: *Prenosi Ebu Hurejre radijallahu anhu da je Poslanik alejhisselam rekao: “Ako čovjek učini grijeh, pa kaže: “Gospodaru moj, počinio sam grijeh, pa oprosti mi!”* Allah Uzvišeni će na to reći: *“Moj rob je učinio grijeh i zna da ima Gospodara Koji oprašta grijeh ili kažnjava, pa ću mu oprostiti!”* Ako, zatim ponovo učini grijeh, pa kaže: *“Gospodaru moj, počinio sam grijeh, pa oprosti mi!”*, Allah Uzvišeni će reći: *“Moj rob zna da ima Gospodara Koji oprašta grijeh ili kažnjava, pa ću mu oprostiti!”* Ako potom ponovo učini grijeh, pa kaže: *“Gospodaru moj, učinio sam grijeh, pa oprosti mi!”*, Allah Uzvišeni će reći: *“Moj rob je znao da ima Gospodara koji prašta grijeh ili kažnjava za nj! Uzimam vas za svjedoke da sam oprostio Svome robu, pa neka radi što hoće!”* (Muslim) Po slijedećem hadisu prokleti Iblis će zavoditi ljude, a Allah džellešanuhu će onim vjernicima koji se budu kajali, praštati grijeh: *Prenosi Ebu Seid radijallahu anhu da je Poslanik alejhisselam rekao: “Iblis je obećao: “Gospodaru moj, Tvoje mi veličine, ja ću zavoditi ljude sve dok im je duša u tijelima!”* A Allah Uzvišeni reče: *“Tako mi Moje Uzvišenosti i Veličine, Ja ću im opraštati dok oni od Mene traže oprosta!”* (Ahmed) Braćo i sestre! Požurimo oprost našeg Gospodara i trudimo se da Allahovom džellešanuhu milošću zaslužimo obećani džennet, čija širina je kao nebesa i Zemlja! Gospodaru, pomoz mudžahidima ma gdje bili, ne iskušavaj nas sa onim što nećemo moći podnijeti i počasti nas u džennetu društvom sa: poslanicima, šehidima i dobrim ljudima!

ESMA BINT EBU BEKR

Primakni se, moj sinčiću, da osjetim tvoj miris i dotaknem tvoje tijelo, jer je ovo posljednji naš susret,' reče Esma. I prišao je Abdullah svojoj majci i čvrsto je zagrlio ljubeći joj lice i stopala. I ona je primakla glavu svome sinu mirišući ga i ljubeći njegovu glavu, lice i vrat, i raširila je ruke grleći njegovo tijelo

Dr. Abdurrahman Rafat El-Baša

Živjela je Esma sto godina a da joj nije falio ni jedan zub i bila je sve do kraja života prisebna. Ova vrijedna ashabijka je bila znamenita po mnogo čemu. Otac joj je bio ashab, djed joj je bio ashab, sestra joj je bila ashabijka, njen muž je bio ashab veće časti.

Njen otac je bio bliski prijatelj Allahova Poslanika sallallahu alejhi ve sellem i prvi halifa poslije njegove smrti. Djed joj je bio Ebu Atik, otac Ebu Bekra. Njena sestra je majka svih mu'mina Aiša, radijallahu anha, čista i kreposna. Njen muž Zubejr ibn Awwam je bio uz Allahova Poslanika sallallahu alejhi ve sellem. Njen sin bijaše Abdullah ibn Zubejr, radijallahu anhum, neka je Allah zadovoljan s njim i sa njima svima. Dovoljno je da je ona kćerka Ebu Bekra....Esma je među prvima primila Islam. U ovoj velikog bladoati preteklo ju je samo sedamnaest osoba. Nazvana je «Vlasnica dva pojasa» zbog toga što je pripremila Allahovom Poslaniku sallallahu alejhi ve sellem i svome ocu na dan Hidžre u Medinu hranu i piće, pošto nije imala čime da priveže hranu i piće za sedlo jahalice, dosjetila se da raspolovi svoj pojas na dva dijela i jednim je privezala kesu s hranom, a drugom polovinom je privezala vodu za sedlo jahalice. Molio je Resulullah alejhisselam da joj Allah

podari takva dva pojasa u Džennetu, te je zbog toga prozvana «Vlasnica dva pojasa». Oženio se Zubejr ibn Awwam sa njom u vrijeme kada je bio jako siromašan. Nije imao poslugu koja bi mu pomogla, niti imetka kojim bi zadovoljio bar osnovne potrebe svoje porodice. Imao je samo konja. Za njega nije bilo većeg bogatstva od dobre žene. Ona ga je služila, ona je lično čuvala konja i brinula se za njegovu ishranu, sve dok jednog dana nisu postali jedno od najbogatijih među ashabima. Pošto joj se pružila prilika za Hidžru iz Mekke u Medinu, išla je sa duboko urezanim šehadetom u srcu. Taj put za Medinu je pao u vrlo nezgodno vrijeme pred sam porod, ali sve to nije smetalo hrabroj Esmi da podnese sve poteškoće dugog i teškog putovanja. Kada je došla u Kuba, rodila je sina. Ashabi su izgovarali tekbir 'Allahu ekber' i zahvaljivali se Allahu, jer je to bilo prvo dijete muhadžirsko koje se rodilo u Medini. Donije su ga Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, i stavili su mu ga u krilo. On je izvršio tahnuk stavivši mu u usta dio sažvakane hurme, a zatim mu proučio dovu. Esmu, kćerku Ebu Bekrovu, krasila su lijepa svojstva: velikodušnosti, razboritosti, promišljenosti, koja je imao malo ko od ljudi. Bila je plemenita, uzor plemenitosti. Priča nam njen sin Abdullah: 'Nisam vidio plemenitije

dvije žene, od tetke Aiše i moje majke Esme, ali njihova plemenitost je različita: Što se tiče moje tetke Aiše, ona bi prvo prikupila, pa kada bi sakupila dovoljnu količinu, podijelila bi onima koji su bili muhtač. A moja majka bi odmah dijelila, ne bi ništa ostavljala za sutra...' Esma je bila oštroumna, znala se snaći i u najtežim situacijama. Kada je pošao Ebu Bekr put Medine prateći Allahova Poslanika sallallahu alejhi ve sellem, ponio je sa sobom sav novac kog je tada imao, u iznosu šest hiljada dirhema. Porodici nije ostavio ništa. Pošto je saznao njegov otac Ebu Kuhafe za njegovo putovanje, došao je u sobu i rekao Esmi: 'Tako mi Boga, ne samo da smo ostali bez njega, nego smo ostali i bez novaca!' 'Djede, ostavio nam je dosta novaca,' rekla je Esma. A zatim je uzela kamenčiće i stavila ih u dolaf u kome se držao novac. Stavila je na njega platno, a zatim uzela ruku slijepog djeda, koji je još uvijek bio muškrik, i rekla mu: 'O djede, vidi koliko nam je ostavio novaca!' Djed je stavio svoju ruku na njih i rekao: 'Dobro je kad vam je ovoliko ostavio!' 'Ovim je htjela smiriti dušu zabrinutog starca, i da joj ne daje ništa od imetka, jer je prezirala da pruži ruku muškriku pa makar to bio i njen djed. Ako historija zaboravi sve životne scene Esmine, neće je zaboraviti po njenoj razboritosti, promišljenosti,

čistoj odlučnosti i čvrstini imana u posljednjem susretu sa svojim sinom Abdullahom. A to se desilo poslije sukoba kojeg je imao poslije smrti Jezida ibn Muavije. Njemu je bio naklonjen Hidžaz, Egipat, Irak, Hurasan i većina šamskih gradova. Ali su Beni Umejje poslali veliku i jaku vojsku pod vodstvom Hadždžadža ibn Jusufa El-Sekafija. I došlo je do žestoke borbe između dvije zaraćene strane u kojima se Abdullah pokazao jako hrabrim i odvažnim što dolikuje junaku kao što je on. Međutim, njegove pristalice jedan po jedan su ga napustale pa je pribjegao u mekanski Harami-šerif. Zatražili su spas on i preostali dio pristalica u okrilju časne Ka'be.

Neposredno pred smrt ušao je svojoj majci Esmi - koja je već bila slijepa, oronula starica. Obratio joj se riječima: 'Es-selamu alejhi, o, majko, i neka je Allahov rahmet i bereket na tebe.' Odgovorila je: 'We alejke-s-selam, o Abdullahu! Zašto si mi došao u ove sahate dok Hadždžadž gađa tvoju vojsku kamenjem iz katapulte u Haremi-šerifu, kamenjem od koga se tresu mekanske zgrade?!' 'Došao sam da se posavjetujem sa tobom,' odgovori Abdullah. 'Tražiš savjet, u čemu?' upita starica. Odgovorio je: 'Ljudi su me ostavili i odvojili se od mene iz straha od Hadždžadža ili iz požude za onim što im on obećava, tako da su me čak i moja djeca i porodica ostavili i sa mnom niko nije ostao - osim malog broja ljudi. A i ova mala skupina, kolko god se borila, neće izdržati više od jednog sahata ili dva. A izaslanici Benu Umejjeta pregovaraju i obećavaju mi da će mi dati šta god hoću od dunjaluka samo da odložim oružje i da priznam Abdulmelika ibn Merwana za halifu. Pa šta ti misliš o tome?' Rekla mu je povišenim tonom: 'Kako god hoćeš, o Abdullahu, ti najbolje poznaješ svoje stanje. Ako misliš da si na hakku i da pozivaš u Istinu, strpi se i bori se kao što su se borile tvoje pristalice koji su poginuli u tvojim redovima. A ako si

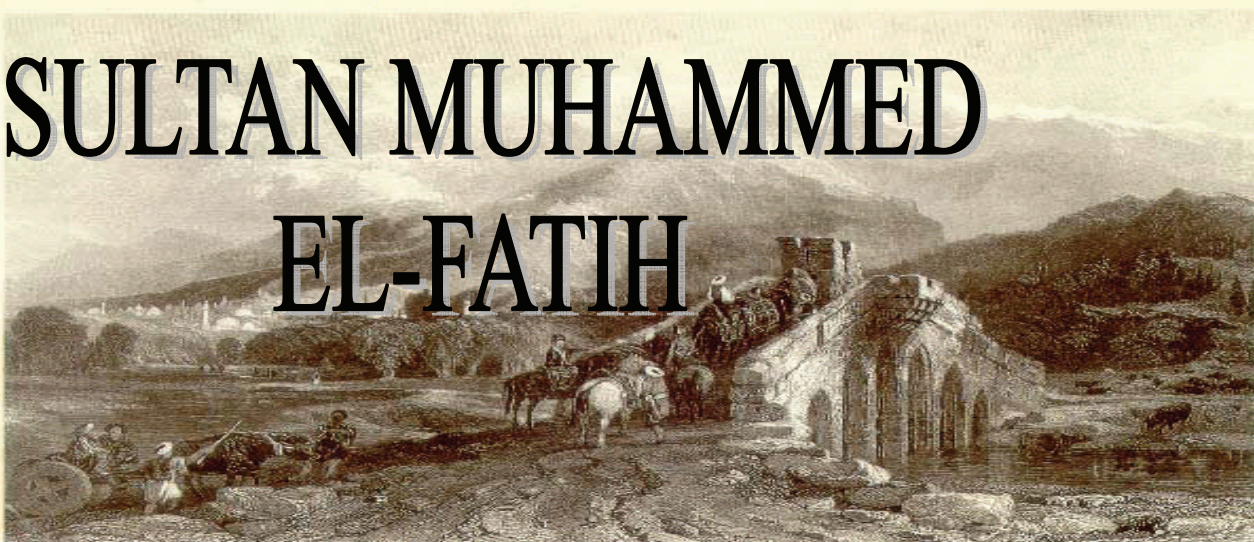
tim sukobom htio dunjalučke interese, teško ti, upropasito si sebe i svoje saveznike.' 'Danas ću sigurno poginuti!' reče Abdullah. 'To ti je bolje od svjesne predaje Hadždžadžu i da se igraju sa tvojom glavom dječaci Benu Umejjeta,' dodala je majka. 'Ja se ne bojim smrti, nego se bojim da se na meni ne budu iživljavali,' reče Abdullah, a njegova majka dodade: 'Nema razloga da se čovjek boji nečeg poslije smrti, jer zaklanoj ovci ne smeta zguljivanje kože.' Osjetila se radost na njegovom licu, pa joj je rekao: 'Allah te blagoslovio, o majko,

blagoslovljene su tvoje veličanstvene vrline. Ja sam došao tebi u ovo vrijeme da bih čuo od tebe ono što sam čuo. Allah najbolje zna da ja nisam pokleknuo i On je svjedok da ja ovo ne radim iz dunjalučkih interesa i radi njegovih ukrasa, već to radim u ime Allaha da se ne bi poigralo sa Allahovim zabranama i svetostima... Ja mislim da možeš biti zadovoljna mojom prošlošću. Pa ako ja budem ubijen, ne žalosti se za mnom i prepusti to sve Allahovoj volji.' 'Ja bih te žalila ako bi poginuo radi neistine,' odgovori Esma. 'Budi sigurna, o majko, da tvoj sin nije nikada učinio nevaljalo djelo svjesno, niti prekršio Allahovu odredbu, niti je izgubio povjerenje, niti je svjesno učinio zulum muslimanu ili nemuslimanu. Kod njega nije ništa vrednije od postizanja Allahova zadovoljstva. Ovo ne govorim radi pravdanja sebe. Allah najbolje zna moje stanje, ovo govorim da bih unio

sabur u tvoje srce.' 'Hvala Allahu koji mi te dao takvog, da je Allal s tobom zadovoljan i da sam ja tobom zadovoljna. Primakni se, moj sinčiću, da osjetim tvoj miris i dotaknem tvoje tijelo, jer je ovo posljednji naš susret,' reče Esma. I prišao je Abdullah svojoj majci i čvrsto je zagrlio ljubeći joj lice i stopala. I ona je primakla glavu svome sinu mirišući ga i ljubeći njegovu glavu, lice i vrat, i raširila je ruke grleći njegovo tijelo. A zatim je sklonila svoje ruke sa Abdullaha govoreći mu: Šta si ovo obukao, Abdullahu?!' 'Svoj pancir,' odgovorio je. 'Ovo nije odjeća onoga ko želi šehadet, o Abdullahu,' dodade majka. 'Ja sam ga obukao, majko, da bih te odobrovoljio i da bih smirio tvoje srce,' reče Abdullah. 'Skinu ga sa sebe,' reče majka. Obuci umjesto njega duge hlače tako da prilikom pogibije ne otkriješ sramotne dijelove tijela.' Skinuo je Abdullah svoj pancir i pritegao svoje hlače, a zatim se zaputio prema Haremu da bi nastavio borbu. Pri rastanku sa majkom obratio joj se riječima: 'Nemoj zaboraviti da moliš za mene, o majko.' I Esma je podigla ruke prema nebu učeći ovu dovu: 'Moj Allahu, smiluj mu se zbog dugog ibadeta i silnog plača i jecanja u noćnoj tmini dok su drugi spavali! Moj Allahu, smiluj mu se zbog posta dok je gladovao i žeđi u podnevnim žegama medinskim i mekanskim. Moj Allahu, smiluj mu se zbog njegova dobročinstva ocu i majci. Moj Allahu, ja svoj hal prepuštam tebi i zadovoljna sam sa onim što si mu odredio, daj mi snage da se strpim, i nagradi me nagradom koju obećavaš za stpljive.' Sunce nije ni zašlo tog dana, Abdullah je napustio ovaj kratki i prolazni svijet i vratio se svome Gospodaru. I nije prošlo nešto više od deset dana od pogibije Abdullaha, a Esma kćerka Ebu Bekrova, umre navršivši sto godina a da joj nije nedostajao nijedan zub i da nije bila senilna.

SULTAN MUHAMMED EL-FATIH

Umro je sultan a sa njim i tajna o smjeru vojske. Dali je to jug Italije, pa zatim napredovanje prema njenom sjeveru zajedno sa padom Rima ili Grčko ostrvo Rodos. Kako i nebi bila tajna, kada je na svako pitanje o smjeru vojske Fatihov odbovor bio: „Kada bi to znala, jedna dlaka iz moje brade, iščupo bih je i bacio u vartu.“

Piše Smajlović Osman (Mekka Mukeremah)

Istorija islama je puna velikih junaka i pravednih vladara a jedan od njih, koji posebno mjesto zauzima u istoriji islama a i cijelog čovječanstva, jeste sultan Muhammed El-Fatih. Kad god da se spomene ovaj velikan islamskog umeta, vjernička srca zatrepću od ponosa kojeg osjete podsećajući se na njega. A kako i nebi, kad su muslimani sa njim na čelu zauzeli i zauvijek ugasili nevjerničku silu koja se zvala Bizantija. Poznatom bitkom za Carigrad-Konstantinopol (današnji Istanbul) i zauzimanjem ove predstonice, muslimani sa Muhammedom El-Fatihom na čelu, zauvijek gase nekada najveću silu - Bizantiju. Pod njegovim vođstvom, muslimanska vojska je zauzela mnoge države i donijela islam u njih, među kojima su i Balkanske države, od kojih je i današnja Bosna i Hercegovina. Rođen je 833 hidžretske godine ili 1429 gregorijanske. Ovaj veliki islamski vladar je osmi po redu u osmanskoj državi, a njegov nadimak je El -Fatih (Osvajač) ili Ebu-Hajrat (Otac dobara). Njegova vladavina je trajala trideset godina, trideset godina dobra i ponosa. Dolazi na prijestol osmanske države poslije smrti svoga oca Murata II i to 16 muharema 855 hidžretske, odnosno 18 februara 1451 gregorijanske godine, a njegova starost je svega dvadeset i dvije godine.

Fatihov pravac poslije preuzimanja hilafeta

Fatih se ponaša na polju osvajačkih pohoda onako kako se ponašao njegov otac Murat II i njegovi pretci. Pozabavio se reformama u uređivanju različitih državnih administracija, a naročito je izkazao interes za ekonomijom, tako što je ograničio državne prihode i njene razhode u obliku koji

sprečava rasipništvo i raskalašenost. Zatim se koncentriše na unapređivanju vojske i njene reforme, tako što osniva posebne registre za vojsku, te povećava im primanja i snabdjeva ih najmodernijim oružjem u to vrijeme. Unapređuje upravu pokraina sa zadržavanjem predhodnih namjesnika i otpuštanjem onih koji nisu ispunili svoje obaveze ili su se ponašali neprimjerno. Modernizira sultanske dvore, tako što ih obogaćuje administrativnim i vojničkim iskustvima, što doprinosi stabilnosti države i njenom napretku. Nakon unutrašnjih reformi, Fatih se osvrće kršćanskim predjelima unutar Evrope, s planom osvajanja i širenja vjere islama u njoj. Nekoliko razloga mu pomažu u tome, a neki od njih su: slabost kršćana zbog međusobnih sukoba, kao i zbog unutrašnjih razilaženja koja su rasprostranjena na cijeloj teritoriji Evrope. Međutim Fatih se ne zadovoljava s'tim, već zauzima Carigrad-Konstantinopol, prijestolnicu Bizantiske države, nekada važnog strateškog uporišta za kršćanske pokrete protiv islama, s kojom se posebno ponosio Bizantiski imperator, a i kršćani uopšteno, i tako ga čini prijestolnicom osmanske države, te je tako ostvario ono što nisu mogli njegovi predhodnici.

Fatihova ličnost

Muhammed El-Fatih se isticao sa izvanrednom ličnošću, koja se sastoji iz snage i pravednosti. Isto tako pretekao je svoje vršnjake u različitim naukama koje je stekao u školi za vladare, a naročito u njegovom poznavanju mnogih jezika toga doba. Njegov interes je bio izučavanje knjiga istorije, što će mu pomoći u izražaju njegove odlučne ličnosti,

kako u administraciji tako i na bojnopolju. Čak više, na kraju će se pročitati u historiji sa nazivom Muhamed El-Fatih (Osvajač), zbog osvajanja Carigrada.

Najizraženije Fatihove osobine

Odlučnost: Prenosi se da je rekao admiralu osmanske flote Baltet Oglu, za vrijeme opsade Carigrada: „*Treba da zauzmeš te brodove (pomoć Carigradu) ili da ih potopiš, a ako ne uspiješ u tome, ne vraćaj nam se živ.*“ I nakon što nije uspio admiral, Fatih ga smjenjuje i postavlja pašu Hamza na njegovo mjesto.

Hrabrost: U jednoj od svojih bitaka na prostoru Balkana, muslimanska vojska zapada u zamku od strane Stevana Bogdana, tako da su prisiljeni na povlačenje zbog topovske vatre. Tada dolazi Fatihova hrabrost do izražaja, povuče vojsku daleko od topovske vatre, kritizira vojskovođu, a zatim se obrati mudžahidima, govoreći: „*O gazije, o mudžahidi, budite Allahova vojska i imajte islamski žar u vama.*“ Zatim uze svoj štit, izvuče sablju i natjera konja naprijed ne obazirući seninakoga. Ovo junaštvo izaziva kod vojske veliku želju za borbom, pa krenuše za njim. Borba se nastavi od rani sati pa sve do zalaska sunca i završi se sa veličanstvenom pobjedom.

Oštroumnost i pronicljivost: Ova osobina se ogleda u izvanrednom planu prebacivanja muslimanskih brodova za vrijeme opsade Carigrada, iz luke Beşiktaş u luku Zlatni rog, čija je razdaljina tri milje. Sve je to urađeno kopnenim putem koji nije ravnicom, već naprotiv kotline i uzvišice, nepripremljene za transport.

Jaka volja i ustrajnost: Sultan traži od Bizantijskog imperatora da preda grad, kako bi sa tim zaštitili svoje živote i nebi im se nista ružno desilo. Njima bi pripao izbor ostanka u gradu ili izlazak iz njega, međutim imperator odbija predaju grada. Ovdje Fatih izgovara riječi koje ukazuju na njegovu jaku volju i ustrajnost: „*Dobro, onda će uskoro meni biti prijestol u Carigradu!*“ Slično je rekao kada su bizantinci spalili velike drvene pokretne kule, koje su služile za penjanje na odbranbene zidove: „*Sutra ćemo napraviti četiri druge!*“

Pravednost: Ophodi se prema Ehlu-Kitabijama shodno islamskom šerijatu, daje im njihova vjerska prava, niko im ne čini nepravdu niti vrši na njima nasilje, već naprotiv, ukazuje čast njihovim poglavarima i čini dobročinstvo njihovim prvacima. A njegov slogan u svemu tome je: „**PRAVEDNOST JE TEMELJ VLASTI.**“

Nezavaravanje sa svojom snagom, mnoštvom vojske i širinom vlasti: Izgovorio je Fatih ulazeći u Carigrad: „*Zahvala pripada samo Allahu, neka se smiluje šehidima, neka podari mudžahidima čast i slavu, te neka učinimoaj narod ponosnim i zahvalnim.*“

Iskrenost: Mnogi njegovi postupci koji su zabilježeni u njegovoj historiji ukazuju na dubinu njegove iskrenosti u vjeri. Rekao je: „*Moj cilj je izvršavanje Allahove naredbe, tj. borbe na Allahovom putu. Moj zanos je trud radi moje*

vjere, tj. Allahove vjere. Moja želja je da pokorim sve nevjernike sa svojom vojskom, tj. Allahovom vojskom. Moje razmišljanje je usmjeravanje na osvajanje, pobjedu i uspjeh, sa Allahovom milošću. Moj džihad je sa životom i imetkom, pa šta ima na dunjaluku poslije pokornosti Allahu? Moja nada je Allahova pobjeda i dominantnost islamske države nad Allahovim neprijateljima.“

Fatihovo znanje: Od samog djetinjstva njegov otac se interesuje za njega, pohađa obrazovni sistem pod nadzorom grupe učenjaka, uči Kur'an, hadis, fikh, kao i moderne nauke u to vrijeme kao što su matematika, astrologija, historija, vojničke discipline, teoretski i praktično. Zahvaljujući Allahu s.v.t., nadzor nad Fatihovim podučavanjem biva od strane velikih alima u to vrijeme, na čelu sa šejhom Šemsudinom i mula El-Kevranijem. Tako da utječe na njega odgoj njegovih šejhova, koji se ispoljava u obrazovnom, vojnom i političkom pravcu. Fatih se usavršava u tri islamska jezika, koje treba svaki obrazovan čovjek znati: arapski, perzijski i turski. Volio je pjesništvo, tako da iz sebe ostavlja mnoge pjesničke zapise na turskom jeziku. **Fatihovi planovi i preokupacije:** Izgradnja savremenih škola i instituta u svim djelovima islamske države; dogradnja vojske i flote; uređivanje administracije u islamskoj državi na svim nivoima; unapređivanje trgovine i proizvodnje; izgradnja bolnica; uvažavanje uleme; interes za prevodjenjem; pravednost u svemu u cijeloj državi i pažnja prema pjesnicima.

Fatihov vasiyet svom sinu Bajazitu

Oporučio je Fatih na smrtnoj postelji svome sinu Bajazitu II: „*Evo ja umirem i nije mi žao jer ostavljam iza sebe potomstvo kao što si ti. Budi pravedan, dobar i milostiv. Neka tvoja zaštita obuhvaća sve podanike bez izuzetka. Radi na širenju vjere islama, jer je to obaveza vladara na zemlji. Interesuj se za vjerske stvari više od svake druge stvari i ne malaksaj u tome. Ne upošljavaaj ljude koje ne zanima vjera, koji se ne klone velikih grijeha i koji su ogrezli u grijšenju. Ostavi se pokvarenih novotarija i udalji se od onih koji te podstiču na njih, širi prostor države sa džihadom, čuvaj sredstva državne blagajne od rasipanja, čuvaj se da ne pružiš ruku prema nečijem imetku od podanika osim sa pravom u islamu, obezbjedi siromasima hranu, počasti one koji zaslužuju. Ulema je u tijelu države kao rasprostanjena snaga, veličaj ih i ohrabri ih, pa ako bi čuo za nekoga od njih u drugom mjestu, dovedi ga kod sebe i počasti ga sa malom (iz državne blagajne). Pripazi se da te ne zavara imetak ili vojska, čuvaj se da ne udaljiš nosioce vjere od svojih vrata i čuvaj se da ne posrneš djelu koje je suprotno propisima vjere, jer je vjera naš cilj, a uputa naš pravac i s tim smo pobjeđivali. Uzmi od mene ovu pouku, došao sam na ove prostore kao mali mrav, zatim mi je dao Allah ove velike blagodati. Pridržavaj se moga pravca i slijedi moj primjer. Radi na jačanju ove vjere i uvažavaj*

nastavak na sl. strani

njene nosioce. Ne rasipaj sredstva države u raskoš i igru, jer je to jedan od najvećih razloga prorasti.“

Fatihova smrt

U mjesecu rebiul-evelu 886 hidžretska godine, Fatih izlazi sa vojskom iz Islambula (ovako su muslimani nazvali Konstantinopol, što u prevodu znači Grad Islama) prema maloj aziji, a u Iskidaru ga je čekala druga velika grupa vojske. Prija izlaska iz Islambula, Fatiha je pogodila groznica, ali se on ne osvrnu tome zbog velike ljubavi prema džihadu i osvajanju. Stao je na čelo brojne vojske koja je bila spremna za bitku. U vođenju prijašnjih bitaka nalazio je lijek za svoje bolove, međutim ovaj put bolest je bila jača. Njegovim dolazkom u Iskidar pojačala se bolest, traže se doktori, međutim edžel je nastupio, susret sa Gospodarom

se približio, umire sultan Fatih između svoje silne vojske u četvrtak 4 rebiul-evela 886 hidžretske ili 3 maja 1481 gregorijanske godine, u svojoj pedeset i drugoj godini, poslije trideset i nešto godina vladavine. Umro je sultan a sa njim i tajna o smjeru vojske. Dali je to jug Italije, pa zatim napredovanje prema njenom sjeveru zajedno sa padom Rima ili Grčko ostrvo Rodos. Kako i nebi bila tajna, kada je na svako pitanje o smjeru vojske Fatihov odgovor bio: „*Kada bi to znala, jedna dlaka iz moje brade, iščupo bih je i bacio u vartu.*“

Neka se Uzvišeni Allah smiluje ovom velikom vojskovođi, neka ga uvede u Džennet i neka se u našem ummetu nađu ljudi kao što je bio on!

ZLATNE IZREKE POZNATIH ISLAMSKIH UČENJAKA O SLIJEĐENJU SUNNETA

Jednoga dana imam Šafija je spomenuo hadis i potvrdio njegovu vjerodostojnost. Jedan od prisutnih ga upita da li prihvata rad po dotičnom hadisu. Imam Šafija se naljuti i reče: “Smatraš li me kršćaninom ili si me možda vidio u crkvi?! Da li sam to sebe opasao zunnarom?! Prenosim hadis, a da ne prihvatim rad po njemu!”

Piše Mr. Safet Kuduzović

Nema sumnje, da je Sunnet Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, temelj na osnovu koga se sudi među ljudima. Slijepa pristrasnost određenoj pravnoj školi nije bila poznata prvim, odabranim generacijama. Muslimanima je danas, kao nikad prije, obligatna obaveza i prioritet, vratiti se ovom temelju a time i praksi naših ispravnih prethodnika. U brojnim djelima od našeg selefa nalazimo kategorički jasne izreke o pozivanju na Sunnet i ostavljanje svega što se kosi s njim. U tom kontekstu spomenućemo neke od njih.

Poznati tabi'in Mudžahid b. Džebr je rekao: “Od svakog se prihvata i odbija osim riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.” (Buhari u *Refeul-jedejni*, str. 153/179) Isto ovo kazao je poznati tabi'in i pravnik El-Hakem b. Utejbe el-Kufi. (Ibn-Abdul-Berr u *El-džamia*, 2/925/1761, sa ispravnim lancem prenosilaca.) Citirana izreka se, također, pripisuje imamu Maliku. (*El-kavlul-mufid*, 2/162, od Ibn-Usejmina)

Imam Ebu-Hanife je rekao: “Kada se ispostavi vjerodostojnost hadisa to je moje mišljenje.” (*Hašijetu Ibni-Abidin*, 2/63) Isto ovo se prenosi od ostala tri

imama i Ebu-Sevra. (*Sijeru ealamin-nubela*, 10/35) Abdullah b. el-Mubarek prenosi da je imam Ebu-Hanife kazao: “Kada Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nešto kaže to je neprikosnoveno. Kada kažu ashabi možemo birati između njihovih mišljenja. Što se tiče tabi'ina diskutovaćemo o njihovim stavovima.” (Ibn-Abdul-Berr u *El-munteka*, str.145) Imam Ebu-Hanife i Ebu-Jusuf kažu: “Nije dozvoljeno nikome da slijedi naša mišljenja dok ne sazna kako smo do njih došli.” (*Ialamul-muveki'in*, 2/211) Ebu-Hanife je rekao svome učeniku Ebu-Jusufu: “O Jakube, dobro pazi i ne

piši sve što čuješ od mene, jer danas kažem jedno a možda sutra drugo." (*Tarihu Ibni-Mein*, 3/504/2461) U drugoj predaji imam Ebu-Hanife kaže: "Neka ne uzima moja mišljenja onaj ko ne zna moje dokaze." (*El-insaf*, 1/104) Ibn-Kajjim navodi da je imam Ebu-Hanife rekao: "Ovo je moje mišljenje, ko dođe s boljim od njega (tj. jačim argumentima) prihvat ćemo ga." (*Er-ruh*, str. 587, od Ibn-Kajjima) Imam Malik je kazao: "Ja sam čovjek - pogodim i pogriješim. Kada vidite da se moje mišljenje podudara sa Kur'anom i Sunnetom uzmite ga, u protivnom ga ostavite." (*Mevahibul-dželil*, 3/40)

Jednoga dana imam Šafija je spomenuo hadis i potvrdio njegovu vjerodostojnost. Jedan od prisutnih ga upita da li prihvata rad po dotičnom hadisu. Imam Šafija se naljuti i reče: "Smatraš li me kršćaninom ili si me možda vidio u crkvi?! Da li sam to sebe opasao zunnarom?! Prenosim hadis, a da ne prihvatim rad po njemu!" (*Miftahul-dženne*, str. 16, od imama Sujutija)

Od imama Šafije se prenose i naredne izreke: "Nije dozvoljeno učenjaku ostaviti riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, zbog nečijeg mišljenja." (*El-umm*, 7/260 od imama Šafije) "Ako vidite u mojim knjigama nešto što se kosi sa Sunnetom Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, uzmite Sunnet a ostavite moje mišljenje." (Bejheki u *El-medhalu*, 1/205) "Ako vam spomenem ispravan hadis, pa ostavim rad po njemu, znajte da sam izgubio razum." (Hatib u *El-fekihu vel-mutefekkih*, 1/389) "Muslimani su složni da nije dozvoljeno ostaviti vjerodostojan Sunnet zbog nečijeg mišljenja." (*Ialamul-muvekki'in*, 1/7) "Odričem se svojih mišljenja koja nisu u skladu sa Sunnetom Poslanika, alejhisselam, i slijedim hadise." (Ebu-Nuajm u *El-hilije*, 9/107) "Vjerodostojni hadisi su

preči od mojih mišljenja. Ne slijedite slijepo moja mišljenja!" (*Adabuš-Šafi'i*, str. 67-68, od Ibn-Ebi-Hatima) "Ako se uspostavi vjerodostojnost nekog hadisa, to je moje mišljenje." (*El-muhalla*, 2/61) "O Ebu-Abdillah (imam Šafija se obraća imamu Ahmedu b. Hanbelu), ti si učeniji od mene u hadisu. Kada vidiš vjerodostojan hadis obavijesti me da radim po njemu." (*Hilijetul-evlija*, 9/170) Imam Ahmed je govorio: "Ne slijedite mene, ni Malika, ni Šafiju, ni Evzaia, ni Sevrija već uzmite odakle su oni uzeli." (Felani, „113“. Uzeto iz *Sifetu salatin-Nebijj*, str. 53)

Imam Ibn-Hazm, osnivač bukvalističke pravne škole, govoreći o jednom slabom hadisu, kaže: "Da je ispravan rado bih ga prihvatio i ne bih ga ostavio zbog nečijih drugih mišljenja." (*El-muhalla*, 10/408, od Ibn-Hazma) Na drugom mjestu Ibn-Hazm je rekao: "Što se nas tiče, ničije riječi nisu kategoričan dokaz osim riječi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Da ima ispravna predaja od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, po ovom pitanju, prihvatili bismo je i zadovoljili se time." (*El-muhalla*, 5/75)

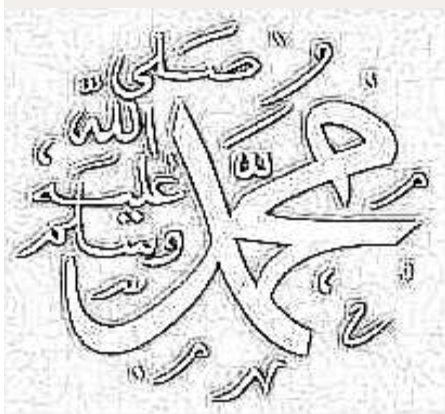
Veliki hadiski autoritet Ebu-Bekr b. Huzejme je rekao: "Ničije se riječi ne mogu uporediti sa riječima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellemn, ako su

vjerodostojno prenesene." (Bejheki u *El-medhalu*, 1/106) Identično ovome kazao je Omer b. Abdul-Aziz. (Darimi, 1/78/432, Adžurri u *Eš-šeriah*, 1/182) Šejhul-islam Ibn-Tejmijje tvrdi: "Nema razilaženja među prvim generacijama da se od svakoga prihvata ili odbija, osim riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koje su neprikosnovene." (*El-furkan*, str. 47, od Ibn-Tejmijje)

Vidimo da su naši prethodnici smatrali Sunnet osnovom koja sudi među ljudima. Poznati tabi'in Ibn-Šihab ez-Zuhri je rekao: "Naši učenici prethodnici

su govorili da je držanje za Sunnet spas." (Darimi, 1/34/96, Lalekai u *Šerhu usulil-iatikad*, 1/15 i 1/93-94) Muhammed b. Sirin je kazao: "Smatrali su (ashabi i tabi'ini) da su na pravom putu sve dok se drže Sunneta." (Lalekai u *Šerhu usulil-iatikad*, 1/86, Darimi, 141, Adžurri u *Eš-šeriah*, 1/132) Tabi'in Ebu-Alije je oporučio: "Dobro se prihvatite Sunneta Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem i prakse njegovih ashaba." (Abdur-Rezzak u *El-musannefu*, 11/367)

Dakle, ovo su stavovi osnivača pet danas postojećih pravnih škola i drugih učenjaka ehlu-sunnetskih usmjerenja. Svi su zabranjivali da ih neko slijepo slijedi, naročito ako njihovi stavovi nisu u potpunoj skladnosti sa Kur'anom ili Sunnetom. Molim Allaha da nas uputi na pravi put i učini istrajnim u slije[enju] Sunneta. Amin!

DOBROTE I ODLIKE ŠAMA

Očevidci smo danas, da najveći neprijatelji muslimana i Islama, koje je Allah, džellešanuhu, nazvao u svojoj Knjizi, sinovima majmuna i svinja (Židovi), podstiču jedni druge na doseljavanje Židova u ova sveta mjesta, potvrđujući na taj način ono o čemu nas je obavijestio naš Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a to su događaji pred Sudnji dan. Imajući u vidu ovakvo shvatanje Židova, koji su najveći zagovorači dunjaluka i dunjalučkih izazova, postavlja se pitanje, šta je sa muslimanima i njihovom odnosu prema Šamu. Ovdje je pouka za one koji su razumom obdareni

Piše Bilal Bosnić

Od Allahovih, džellešanuhu, prava je da određenim danima, vremenima i mjestima daje prednost nad drugima. Pa tako su najbolji dani u godini kod Allaha, džellešanuhu, prvih deset dana Zulhidždžeta, a od njih, najbolji je dan Arefata. Tako je Allah, džellešanuhu, u pogledu mjesta najbolje učinio Mekku, koja je najbolji komad zemlje na dunjaluku, u kojoj se nalazi kibla svih muslimana i iz nje se pojavio najbolji čovjek svih vremena, Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, čija se čast i ugled pokušava konstantno narušavati od strane neprijatelja ove vjere. Pogotovo je to aktuelno u zadnjih nekoliko sedmica od strane novinara sa zapada i njihovih vlada, tumačeći to slobodom štampe ili slobodom izražavanja. Molimo Allaha, džellešanuhu, da ih uputi na pravi put ili da ih kazni pravdom islama. Čast Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, je sačuvana od strane Allaha, džellešanuhu, koji kaže u prevodu ajeta: "I spomen na tebe ćemo visoko učiniti." (El-Insirah 4) U sveta mjesta kod Allaha, džellešanuhu, i Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem,

spadaju Damask - Šam, koji nose mnoge karakteristike. U područje Šama spadaju: današnja Palestina, Jordan, Libanon, Sirija i neki predjeli današnje Turske i Iraka. Ono što najviše odlikuje područje Šama i po čemu se na prvom mjestu prepoznaje jeste mesdžidul-Aksa, prva kibla muslimana, a treći mesdžid po vrijednosti islama. Blagoslovio je Allah, džellešanuhu, Šam kada je rekao u prevodu ajeta: "Hvaljen neka je Onaj koji je u jednom času noći preveo svog roba iz hrama časnog u hram daleki, čiju smo okolinu blagoslovili, kako bi smo mu neka znamjena naša pokazali. On uistinu sve čuje i vidi." (El-Isra 1)

Hadisi o Šamu

Nema sumnje da je najbliža okolina mesdžidul-Aksa, prvi naseljeni grad na dunjaluku, grad Damask. Pa nas je ovo potstaklo da nešto kažemo o blagodatima Šama i grada Damaska povodeći se praksom Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je toliko govorio o Šamu i njegovim vrijednostima. Poznato je da tada Šam

nije bio u muslimanskim rukama, pa šta reći danas nakon svega onoga što je zabilježila islamska historija o Šamu i gradu Damasku, pogotovo danas kada su sve oči od strane muslimana, a i nevjernika, uprte na Bliski istok, tj. predjele Šama. Drugim riječima kazano, Šam ostaje aktuelan i to će trajati do samog Sudnjeg dana. Bilježi Nafi'a od ibn Omera, radijallahu anhumu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allahu naš, daj nam berićeta u našem Šamu i blagoslovi naš Jemen.", ponovio je ove riječi, a nakon trećeg ili četvrtog puta, rekli smo mu: "O Allahov Poslaniče i u Iraku našem?", pa je rekao Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: "U njemu su zemljotresi, smutnje i iz njega će izaći šejtanski rogovi." (El-Buhari) Prenosi Taberani od Abdullaha ibn Omera, radijallahu anhumu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Vidio sam u snu da je uzet stub Knjige i stavljen u Šamu, a kada se pojave neredi i fitneti, sigurnost će biti u Šamu." (Ahmed u svom Musnedu) Prenosi Ebu Umame, radijallahu

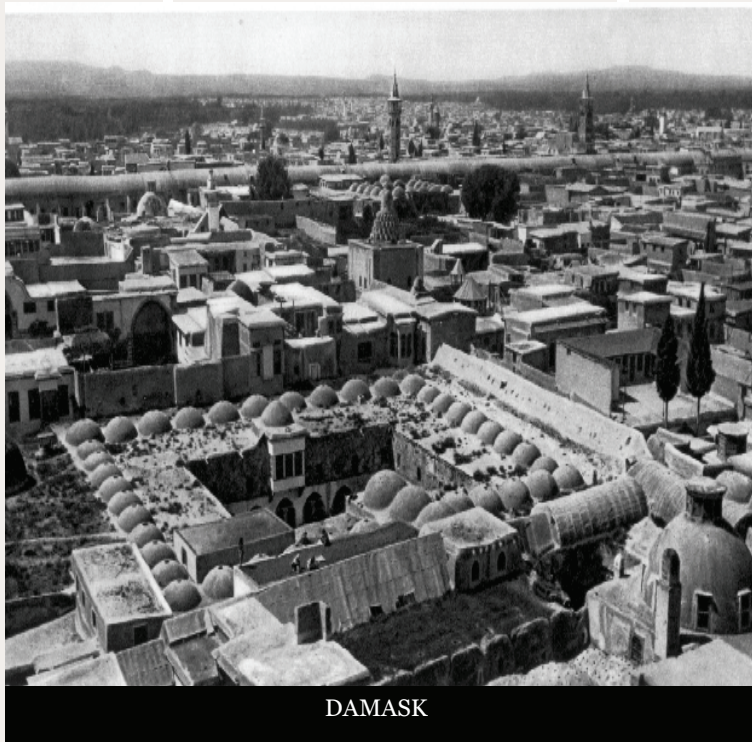
anhum, od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: "Šam je Allah obdario nad ostalim predjelima i u njemu se odabiru, razvrstavaju Njegovi robovi, pa ko izađe iz Šama, izlazi sa Allahovom srdžbom, a ko uđe iz drugih predjela, ulazi sa Allahovom milošću (Taberani u Mu'džem-ul-Kebiru i Sujuti u Džami'us-Sagiru). Od Muavije, radijallahu anhum, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kada se pokvare stanovnici Šama, nema

više dobra u vama, neprestano će u ovom u m e t u b i t i potpomognuta skupina, neće im naškoditi onaj ko ih ostavlja na cjedilu, sve dok ne nastupi Sudnji dan." (Ahmed, Tirmizi) Prenosi El-Ameš od Abudlaha ibn Darara, radijallahu anhum, da je rekao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, : „Rasporedio je Allah dobro (hajr), ostavljajući devetinu ili desetinu u Šamu, a ostatak za ostale predjele zemlje, a podijelio je zlo (šer), ostavljajući jedan dio u Šamu, a ostale dijelove

Šam - zemlja velikih događaja

Obavijestio nas je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, da će se mnogi događaji, koji najavljuju nastupanje Sudnjeg dana, desiti u Šamu, kao što je silazak Isa'a, alejhis-selam, kod bijele munare u Damasku. Tom prilikom će

slomiti krst i ubiti svinju, a nakog toga krenuti u potragu za Dedždžalom i ubiti ga u mjestu koje se zove El-Lud, današnja Palestina. Kada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, opisivao Šam, precizno je spominjao poimenično određene predjele ili mjesta i ukazivao na njihovu dobrotu. Između ostalog spomenuo je mjesto po imenu El-Guta. Od Derda'a, radijallahu anhum, se prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

DAMASK

"Sigurnost muslimana u danima nereda je u El-Guti, u čijoj blizini je grad za koga kažu Damask." (prenosi Ahmed u svom Musnedu i Ebu Davud) Od Muaza ibn Džebela, radijallahu anhu, se prenosi da je Poslanik, alejhisselam, rekao: "Sigurnost za muslimane je u El-Guti, oko koje je grad za koga kažu Damask, je od najboljih gradova Šama." (Ibn Hiban u svom sahihu i Ibn Madže) Ovo su samo neki od dokaza koji se nalaze u Kur'anu i Sunnetu, a govore o dobrotama Šama. Zbog vjere u Allaha i Sudnji dan, mi se zovemo muslimani, vjerujemo da naš Poslanik, alejhisselam, nije govorio po hiru svome i zbog toga ovi dokazi za nas muslimane puno znače. Očevidci smo danas, da najveći neprijatelji

muslimana i Islama, koje je Allah, dželleš'anuhu, nazvao u svojoj Knjizi, sinovima majmuna i svinja (Židovi), podstiču jedni druge na doseljavanje Židova u ova sveta mjesta, potvrđujući na taj način ono o čemu nas je obavijestio naš Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a to su događaji pred Sudnji dan. Imajući u vidu ovakvo shvatanje Židova, koji su najveći zagovorači dunjaluka i dunjalučkih izazova, postavlja se pitanje, šta je sa muslimanima i njihovom odnosu prema Šamu. Ovdje je pouka za one koji su razumom obdareni. I na kraju završićemo sa hadisom Poslanika, alejhisselam, kojeg je p r e n i o E b u Hurejre, radijallahu anhu, da je Poslanik, alejhisselam, rekao: "Neprestano će se skupina iz mog umeta boriti pred ulazima u Damask i oko njega, i na ulazima Bejtul-Makdisa (Kudsa) i njegove okoline. Neće im naškoditi ostavljanje na cjedilu, onih koji ih ostavljaju, bit će prepoznatljivi po istini sve dok ne nastupi Sudnji dan." (Tirmizi u Džamia El-Zavaid 61/10)

Naša zadnja dova je: "HVALA ALLAHU GOSPODARU SVIH SVJETOVA"

OBMANE EVOLUCIJSKE TEORIJE

U tijelu jednog insekta ili u tijelu jedne male ribe morskih dubina postoji jedan veliki plan i tehnologija koju čovjek nikada neće postići. Ovaj veliki mozak i plan je svakako dokaz postojanja Gospodara prirode, Uzvišenog Stvoritelja - Allaha

Piše Hasan Stranjac, bachelor of science

U ovom članku će biti navedeni neki citati poznatih naučnjaka po pitanju *evolucijske teorije* (teorija o porijeklu i razvoju vrsta živih bića). Ovi citati sadrže neke od mnogih argumenata koji ukazuju na neispravnost evolucijske teorije od Darwina. Prvo ću ukratko da pojasnim šta kaže ova opaka teorija. Kao prvo ona kaže da su sve vrste živih bića postepeno nastale iz jedne ćelije koja je slučajno nastala prije četiri milijarde godina. Dalje ona kaže da postepen razvoj i pojavljivanje novih vrsta ide ključnim procesima: *naslijeđivanja osobina*, *mutacijama* (promjenama) *genetskog materijala*, *prirodne selekcije* (biće koje je najbolje prilagođeno ima najveću šansu da preživi) i *adaptacije* (prilagođenja na okolinu). Tako naprimjer ova teorija tvrdi da čovjek i majmun imaju istog predka. Ovo je kako ćemo vidjeti čisti promašaj nekih amatera-naučnjaka kao i onih koji su prije njih tvrdili da je čovjek postao od majmuna... Ova teorija se ne tiče samo biologije nego ona obuhvata širu skalu društvenih pitanja. Naime, ona je Darwinova varijanta osnove za *'materijalizam'*, ova opasna filozofija kaže da ne postoji ništa osim materije i da je materija suština svega, svega živog i neživog. Počevši od te pretpostavke, ona isključuje i odbacuje postojanje Uzvišenog Tvorca - Boga. Jasno je da ovakvo mišljenje donosi veliku štetu društvu u moralnom i u bilo kojem pogledu i da otvara vrata anarhizmu (bezakonje/država bez zakona) i komunizmu. Karl Marx (sa Engelsom

osnivač komunizma) je svoju knjigu *'Das Kapital'* posvetio Darwinu, u njoj je napisao: "Od odanog ljubitelja Charlesu Darwinu".

Rezime argumenata i citata važnih naučnjaka

"Kad bi moglo biti dokazano da je postojao bilo koji kompleksni organ koji nikako nije mogao biti formiran brojnim, uzastopnim malim modifikacijama (promjenama), moja teorija bi absolutno propala." (Charles Darwin, *'The Origin of Species'*)

Neprirodna Selekcija; "Suština Darwinizma se može izraziti jednom rečenicom; 'prirodna selekcija' je kreativna snaga evolucionarne promjene. Niko ne poriče da će prirodna selekcija igrati negativnu ulogu u eliminiranju neprilagođenog. Darwinske Teorije zahtijevaju ipak da prirodna selekcija stvori prilagođenog također." (Stephan Jay Gould, *'The return of Hopeful Monsters'*)

Slučajne Mutacije...Izvor varijacije? Mutacije (promjene genetskog materijala) su male, random (slučajne) i štetne. One su rijetke i najbolja je prilika da će mutacije biti bez efekta. Ove četiri osobine mutacija obuhvataju da mutacije nemogu imati evoluciju kao rezultat. Slučajna promjena u nekom vrlo specijaliziranom organizmu je ili bez efekta ili štetna za taj organizam. Zemljotres neće donijeti dobro nekom gradu nego destrukciju." (B. G. Ranganathan, *'Origins?'*) "U praksi mutanti (biće sa jakim mutacijama) umiru, postanu neplodni

ili teže da se vrate nazad u prethodni tip." (M. Pitman, *'Adam and Evolution'*) Direktni efekt mutacija je štetan. Mutacije ne dodaju novu informaciju u DNA (genski materijal koji se naslijeđuje) organizma nego prouzrokuju abnormalitete. Da bi jedna mutacija bila prenešena na sledeću generaciju ta mutacija bi morala da se desi u reproduktivnim ćelijama organizma.

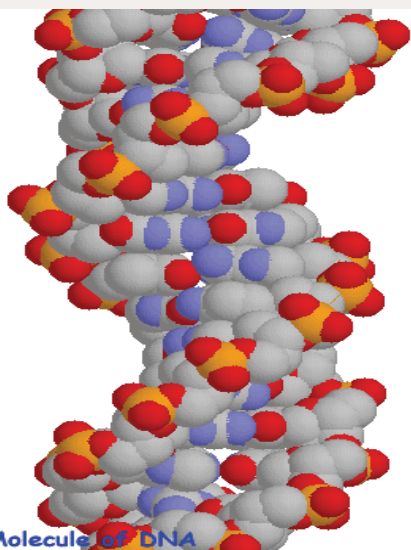
Muha i Trilobite (trilobajt: malo morsko biće); Važna tačka jest da kad detaljno istražujemo fosil (bilješka starog organizma dobro sačuvana u kamenu, napr. milion godina), bilo na nivou klase ili vrste, svaki put nađemo ne postepenu evoluciju već iznenadnu eksploziju jedne grupe na štetu jedne druge." (Derek V. Ager, *'The Nature of the Fossil Record'*) "Trilobajti koji su se odjednom pojavili u Kambrijanskom periodu imaju izuzetno kompleksnu strukturu očiju. Ona se sastoji od miliona mali djelova koji liče na pčelinji sać i imaju duple zjenice, ovo oko 'ima optimalan dizajn koje bi danas trebao da konstruirati dobro treniran i maštovit inženjer' kaže David Raup, profesor geologije. Nema sumnje da ovakva pojava tako čudnovate konstrukcije ne može biti objašnjena evolucijom i da je ona dokaz za stvarnost Stvoritelja. Više toga, ta struktura očiju trilobajta je i dan danas bez ikakvih promjena. Neki insekti kao pčele imaju istu strukturu očiju kao trilobajt." (R.L. Gregor, *'Eye and Brain: The physiology of seeing'*) "Što bolje razumijemo funkcioniranje krila insekata, njihove konstrukcije

izgledaju sve više jednostavne i prekrasne. Strukture su stvorene da se što manje izmjene; mehanizmi su konstruirani da pokreću djelove u predvidljive smjerove. Krila insekata koriste djelove sa puno elastični osobina, elegantno montirana kako bi nakon određeni snaga dopustila prikladne promjene oblika i što bolje iskoristila zrak. Krila insekata dosad imaju malo tehnološki domaćaja." (R.J. Wootton, 'The Mechanical Design of Insect Wings') Uzvišeni Allah o ovom kaže u Kur'anu: "Allah se ne ustručava da za primjer navede mušicu ili nešto sićušnije od nje; oni koji vjeruju - ta oni znaju da je to Istina od Gospodara njihova; a oni koji ne vjeruju - govore: "Šta to Allah hoće sa ovim primjerom?" Time On mnoge u zabludi ostavlja, a mnogima na Pravi put ukazuje; ali, u zabludi ostavlja samo velike grješnike." (Al-Baqara 26)

Mit nedostajućih karika/veza; "Primjer koji se često koristi jeste evolucija konja, koja pretpostavlja postepeni redoslijed promjena od bića veličine lisice sa četiri nožna prsta koja su navodno živila prije 50 miliona godina do današnjeg većeg konja sa jednim nožnim prstom. Odavno je poznato da je ova evolucija pogrešna. Umjesto postepene promjene, fosili svake prijelazne vrste izgledaju potpuno različiti, ostaju nepromijenjeni i onda postanu izumrli. Dok su prijelazne forme nepoznate." (B. Rensberger, Houston Chronicle)

Kompleksitet Ćelije; "Da bi mogli shvatiti stvarnost života onako kako ga je molekularna biologija otkrila mi moramo povećati jednu ćeliju milijardu puta dok ne bude imala dijametar od 20km i ličila na jednu zračnu lađu toliko veliku da može da pokrije jedan veliki grad London ili New York. Šta bi onda vidjeli jest jedan objekat nevidjenog kompleksiteta i odlične konstrukcije za prilagođenje. Na površini ćelije vidili bi milione otvora, kao brodske prozore, koji se otvaraju i zatvaraju da bi upustili ili ispustili stalni tok materijala. Kad bi ušli u jedan od ovih

otvora našli bi se u jednom svjetu vrhovne tehnologije i zapajajućeg kompleksiteta...dalje od naših kreativnih kapaciteta, jedna stvarnost koja je istinita antiteza (proturječje) slučajnosti i koja u svakom pogledu nadmašuje sve ono što je ljudska inteligencija ikad napravila..." (Michael Denton, 'Evolution: A Theory in Crisis') "Vjerovatnost neposredne formacije života iz neživotne materije je jedan naprema nekom broju sa 40.000 nula...dovoljno je velik da ukopa Darwina i čitavu evolucijsku teoriju. Teorija evolucije odgovara da je život započeo sa jednom ćelijom koja se formirala slučajno. Prema tom scenariju, prije četiri milijarde godina različite neživotne hemijske materije reagirale su međusobno u prvobitnoj atmosferi Zemlje, u kojoj su efekti

Molecule of DNA

gromova i pritiska uzrokovali da te materije formiraju prvu živu ćeliju. Ovo je nazvano 'prvobitna supa'. Nije bilo prvobitne supe na ovoj planeti niti na bilo kojoj drugoj, i ako početak života nije bio slučajan onda je on morao biti proizvod inteligencije sa svjestnim ciljem." (Chandra Wickramasinghe, University of Cardiff, Wales)

Darwinov Rasizam; Darwin u svojoj knjizi 'The Descent of Man' kaže: "U nekom budućem periodu, ne veoma dalekom kada se mjeri stoljećima, civilizirane rase ljudi će uglavnom

iskorijeniti i zamijeniti divlje rase širom svijeta. U isto vrijeme, veliki majmuni će bez sumnje biti iskorijenjeni. Pukotina između čovjeka u jednom civiliziranijem stanju, kako se možemo nadati, bit će jednaka onoj između Kavkazana (bijele rase) i nekih majmuna tako niskih kao babuni, umjesto kao sada između crnca ili Australijanca i gorile."

Zaključak; Sve ovo nam ukazuje na postojanje Stvoritelja koji upravlja svim što je na nebesima i na zemlji. U tijelu jednog insekta ili u tijelu jedne male ribe morskih dubina postoji jedan veliki plan i tehnologija koju čovjek nikada neće postići. Ovaj veliki mozak i plan je svakako dokaz postojanja Gospodara prirode, Uzvišenog Stvoritelja - Allaha. Allah je svemu živom podario izvanredne određene osobine i mjesto u prirodi koja na bezbroj načina pokazuje dokaze za Stvoritelja, Njegove moći Njegovog postojanja. Kaže Allah subhanehu ve te'ala: "Reci: 'Zar su jednaki slijepac i onaj koji vidi, ili, zar su isto tmine i svjetlo, ili, zar oni koje su učinili Allahu ravnim stvaraju kao što On stvara, pa im se stvaranje čini slično?' Reci: 'Allah je Stvoritelj svega i On je Jedni i Svemoćni.'" (Ar-Ra'd 16) U suri As-Sadžda (6-9) stoji: "To je onaj koji zna i nevidljivi i vidljivi svijet, Silni i Milostivi, koji sve savršeno stvara, koji je prvog čovjeka stvorio od ilovače a potomstvo njegovo stvara od kapi hude tekućine, zatim mu savršeno udove uobličio i život mu udahne - i On vam i sluh i vid i pameti daje - a kako vi malo zahvaljujete! Razmislimo o našem nastanku i postojanju i ako to budemo radili bez predrasuda doćemo do zaključka da nam ne preostaje ništa drugo do biti pokoran Stvoritelju kako bi se sačuvali grozne patnje u vatri. A na Dan kad oni koji nisu vjerovali pred vatrom budu zaustavljeni: "Zar ovo nije istina?" - odgovoriće: "Jest, Gospodara nam našeg!" "E pa iskusite patnju" - reći će On - "jer ste stalno poricali." (Al-Ahqaf 34)

POUKE I PORUKE IZ SURE JUSUF

Sura Jusuf govori o istoimenom plemenitom poslaniku Jusufu, alejhis-selam. Način i sadržaj sure Jusuf u Kur'anu uveliko se razlikuje od onoga što se spominje kod Židova i kršćana u njihovim knjigama. Prepuna je pouka i poruka, kako odgojnih tako i pouka za koje se vežu šerijatski propisi

Pripremio Ebu Abdullah po istoimenom predavanju učenjaka Muhammeda Saliha el-Munedždžida

Neka je sva hvala Uzvišenom Allahu i neka je salavat i selam na Allahovog Poslanika, njegovu časnu porodicu, ashabe i sve koji ih budu slijedili u dobru.

Sura Jusuf govori o istoimenom plemenitom poslaniku Jusufu, alejhis-selam. Način i sadržaj sure Jusuf u Kur'anu uveliko se razlikuje od onoga što se spominje kod Židova i kršćana u njihovim knjigama. Prepuna je pouka i poruka, kako odgojnih tako i pouka za koje se vežu šerijatski propisi. S dozvolom Uzvišenog Allaha, nastojat ćemo da u nekoliko sljedećih brojeva ukratko spomenemo ove pouke i poruke, moleći Uzvišenog da nas učini od onih koji slušaju i slijede ono što je najbolje i najljepše. Uzvišeni Allah kaže, u prevodu ajeta: (1) "Elif-lam-ra. Ovo su ajeti Knjige jasne! (2) Objavljujemo je kao Kur'an na arapskom jeziku da biste razumjeli. (3) Objavljujući ti ovaj Kur'an, Mi tebi o najljepšim događajima kazujemo iako prije njega nisi doista

ništa znao. (4) Kada Jusuf reče ocu svome: 'O oče moj, sanjao sam jedanaest zvijezda, i Sunce i Mjesec, i u snu sam ih vidio kako mi se pokloniše.' (5) On reče: 'O sinko moj, ne kazuj svoga sna braći svojoj, da ti ne učine kakvu pakost, šejtan je

zaista, sva zna i mudar je.' (7) U Jusufu i braći njegovoj nalaze se pouke za sve koji se raspituju."

Pouke iz spomenutih riječi Uzvišenog Allaha:

1. Obaveza roditelja da vodi računa o odgoju svoje djece, da se brine o njihovom sticanju znanja, proučavanju, načinu razmišljanja, da im iz dana u dan posvećuje sve više i više pažnje, jer, sve učestaliji susreti i kontakti moraju biti popraćeni većom dozom brige i pažnje. Vidimo imama Ahmeda kako je svakodnevno sjedio sa svojim sinom i kćerkom i podučavao ih svome Musnedu, hadisima spomenutim u njemu, što je poslije bilo povod da njegov sin Abdullah, nakon očeve smrti, prikupi još jedan određeni broj hadisa i upotpuni njime očevo Musned.

2. Lijep san je od Uzvišenog Allaha. Bilježi imam Buharija od Ebu Se'ida el-Hudrija, radijallahu anh, da je čuo Allahovog Poslanika,

doista čovjeku otvoreni neprijatelj. (6) I eto tako, Gospodar tvoj će tebe odabrati, i tumačenju snova te naučiti, i milošću Svojom tebe i Jakubovu porodicu obasuti, kao što je prije tebe obasuo pretke tvoje, Ibrahima i Ishaka. - Gospodar tvoj,

sallallahu alejhi ve selleme, kako kaže: *"Lijep san je jedan od četrdeset i šest dijelova vjerovjesništva."* (6989) Jusuf je usnio lijep san i otac Ja'kub mu je naredio da ga ne priča svojoj braći. 3. Dozvoljenost prešućivanja i skrivanja neke od Allahovih, subhanehu ve te'ala, blagodati radi veće koristi, kao što je došlo i u hadisu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve selleme: *"Na putu do postizanja svojih potreba potpomozite se šutnjom, jer svaki uživaoc neke blagodati ima zavidnika."* (Albani, Zbirka vjerodostojnih hadisa, 3/436/1453)

Iz ovog razloga Ja'kub je i rekao svome sinu Jusufu: **"O sinko moj, ne kazuj svoga sna braći svojoj, da ti ne učine kakvu pakost."** Međutim, ukoliko je vjernik siguran da mu drugi neće pozavidjeti na blagodati koju uživa od svoga Gospodara, treba da je spomene, jer je to jedan vid zahvale Uzvišenom na Njegovoj blagodati, kao što Uzvišeni Allah kaže, u prevodu ajeta: **"I o blagodati Gospodara svoga kazuj."** (Ed-Duha, 11) Istaknuti učenjak Abdurrahman b. Nasir es-Sa'di, rahmetullahi alejh, kaže: "Riječi: **'i o blagodati Gospodara'**, podrazumijevaju i obuhvataju i vjerske i dunjalučke blagodati; **'kazuj'**, tj. zahvaljuj Uzvišenom Allahu na njoj i ukoliko postoji

korist u njenom posebnom spominjanju, poimenice, spomeni je. U protivnom, spominji Allahove blagodati uopćeno, jer, uistinu, spominjanje Allahovih blagodati podstičaj je na zahvalnost okretanje srca prema Onome Koji nas je počastio njome. 4. Šejtan nikada ne miruje, prilazi i zavađa čak i rođenu braću, ubacuje zavist i neprijateljstvo u prsa jednih prema drugima.

5. Na roditelju je da, koliko je u mogućnosti, podjednako postupa sa svom svojom djecom. Ukoliko neko od njegove djece bude zasluživalo posebnu pažnju, roditelj to niukom slučaju ne smije dati do znanja drugoj djeci, kako ne bi šejtan ubacio

ljubomoru i zavist u njihova srca dotičnom djetetu.

Od Husajna b. Amira se prenosi da je rekao: "Čuo sam Nu'mana b. Bešira, radijallahu anh, kako kaže dok je stajao na mimberu: 'Jednog dana otac mi je dao poklon, pa je rekla majka, Amra bint Revaha: - Neću biti zadovoljna sve dok ne priupitaš Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve selleme, za svoj postupak.- Otišao je do Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve selleme, i rekao: - Allahov Poslaniče, dao sam poklon svome sinu,

Navodi Imami Ahmed: "Pričao nam je Abdussamed da je njemu pričao Abdurrahman da je čuo od Abdullaha ibn Dinara, on od svoga oca, a ovaj od Ibn Omera, da je Božiji Poslanik sallallahu alejhi ve sellem rekao: "Plemeniti je sin plemenitog sina plemenitog, a i on sin plemenitog. Jusuf je Jakubov sin, on Ishakov, a on Ibrahimov. Ovaj hadis navodi i Buharija od Abdullaha ibn Muhammeda i Abedea

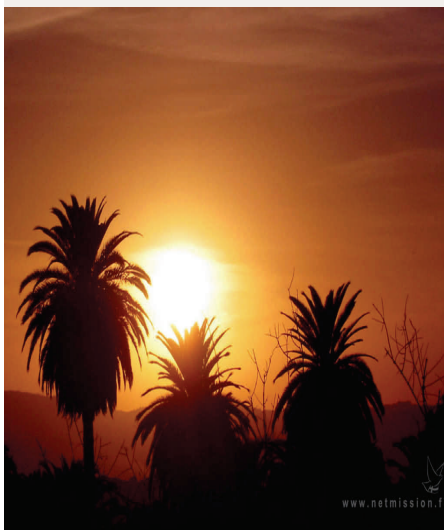
sinu od Amre bint Revaha, na što je ona zatražila od mene da te priupitam za svoj postupak. - Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, ga je upitao: *-A jesi li dao ostaloj djeci kao što si dao i njemu?*- Odgovorio je: - Ne. - Na to mu je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, rekao: *- Bojte se Allaha i jednako postupajte sa svom djecom.*- Nakon toga babo se vratio i uzeo od mene poklon koji mi je prethodno dao." (Buharija, 2447)

6. Allah je Taj Koji jedino ima pravo odabira, kao što i kaže Uzvišeni, u prevodu ajeta: **"Gospodar tvoj stvara šta hoće, i On odabira."** (El-Kasas, 68) **"Allah je odabrao Adema, i Nuha, i Ibrahimovu porodicu, i Imranovu**

porodicu nad ostalim svijetom." (Alu Imran, 33)

I uistinu je Allahov, subhanehu ve te'ala, odabir velika blagodat. Razmisli samo kako te Uzvišeni Allah odabrao između ostalih Svojih stvorenja, pa, nije te učinio kamenom ili drvetom, već te učinio čovjekom. Razmisli kako te je odabrao između ljudi, pa, nije te učinio nevjernikom, već te učinio muslimanom. Pogledaj kako te je odabrao, pa, nije te učinio od velikih griješnika, nasilnika, sljedbenika novotarije, već te učinio Svojim pokornim robom, ustrajnim u vjeri i pokornosti, sljedbenikom Kur'ana i sunneta. Ukoliko si od onih koji traže znanje, pogledaj kako te Uzvišeni odabrao i učinio te da jasno možeš razlučivati istinu od neistine, učinio te Svojim bogobojažnim robom, olakšao ti time put do dženneta, podigao tvoje stepene na dunjaluku, što će učiniti i na ahiretu, učinit će da se, zbog tvog traženja znanja, tvoja riječ sutra, na Sudnjem danu, sluša. Ukoliko si još i da'ija, pogledaj kako te odabrao i učinio da onom znanju kojeg si stekao pozivaš i druge, želeći i njima dobro koje si ti zadobio.

7. Iz dobre kuće izlaze i dobra djeca, što se da zaključiti iz riječi: **"I eto tako, Gospodar tvoj će tebe odabrati, i tumačenju snova te naučiti, i milošću Svojom tebe i Jakubovu porodicu obasuti, kao što je prije tebe obasuo pretke tvoje, Ibrahima i Ishaka."**

POSJEĆIVANJE GATARA

Radi se o neograničeno mnogo stvari, od onih «bezazlenih» (šoljice od kahve, grah, kamenčići, listovi, kosti, kašike i neki drugi predmeti), do onih koji dokazuju da je onaj kod koga se nađu sihirbaz (oni kojima su potrebna imena i datumi rođenja bolesnika i njegovih roditelja, oni koji traže dijelove odjeće ili druge intimne stvari, i drugo)

Piše Hajrudin ef. Halać

Jedna od najvećih boljki muslimana našeg vremena jeste posjećivanje gatar (fizička posjeta, telefonski razgovori, pisani oblik gatanja i dr.). Gatari su ljudi (ako se mogu nazvati ljudima), koji tvrde da znaju neviđeno, (nekada) sarađuju sa džinima, pokorni su šejtanu, nezahvalni i neposlušni svome Gospodaru, silnici, lažovi i prevaranti. Zajedničko svim gatarima je da govore o neviđenom, a razlikuju se po tome što jedni svoje informacije crpe iz saradnje sa džinima, dok su drugi lažljivci ili su ponešto o znakovima naučili iz knjiga koje obrađuju tu tematiku. I jedni i drugi su nevjernici jer su zaniijekali ono što Allah, džellešanuhu, objavljuje: „Reci: 'Niko, osim Allaha, ni na nebu ni na Zemlji ne zna šta će se dogoditi; i oni ne znaju kada će oživljeni biti.'“ (En-

Neml 65) ili „On tajne zna i On tajne Svoje ne otkriva nikome, osim onome koga On za poslanika odabere; zato On i ispred i iza njega postavlja one koji će ga čuvati.“ (El-Džinn 26 i 27)

Muhammed sallallahu alejhi ve sellem, Allahov džellešanuhu, Poslanik i Njegov miljenik, kome je otkriveno nešto od onoga što nije otkriveno drugima, za sebe ipak nije tvrdio da zna neviđeno, niti je o neviđenom govorio. Šta onda reći za gatare i proricatelje: smatraju li se odabranijima od Allahovog Poslanika sallallahu alejhi ve sellem, ili da im je dato nešto od onoga što nije dato čak ni poslanicima. „Reci: 'Ja vam ne kažem u mene su Allahove riznice, niti meni je poznat nevidljivi svijet, niti vam kažem ja sam melek - ja slijedim samo ono što mi se

objavljuje.'“ „Reci: 'Zar su isto slijepac i onaj koji vidi? Zašto ne razmislite?'“ (El-En'am 50) Ipak se dešava da gatar nekad pogode nešto od onoga za što budu pitani. Prenosi se od Aiše, radijijalahu anhu, da je rekla: „Neki ljudi su upitali Allahovog Poslanika alejhisselam, o vračarima pa je rekao: 'Oni su ništa.' Rekli su: 'O Allahov Poslaniče, nekada ono što nam kažu bude istina.' Allahov Poslnik alejhisselam,, je rekao: 'To je riječ istine koju oni nauče od džina koji je došapne u uho svog susjeda (džina), ali je izmiješaju sa stotine laži.'“

Gatari nekada kažu informacije o onome ko ih posjeti, a da ga nikada dotad nisu vidjeli. Ovo u narodu bude prikazano kao dokaz njihovog

prijateljstva sa Allahom, džellešanuhu, zbog čega im On otkriva tajne. Međutim radi se o potčinjavanju džina pratioca čovjekovog (karina). Karin će gataru prenijeti sve o onome čiji je pratilac, a to nekada mogu biti i najskrivenije tajne. Dešavalo se i to da čovjek krene da posjeti nekog gataru, ali nije ubijeđen u njegovo umijeće. Međutim kada se sretnu ovaj mu ispriča

čak i ono što je komentarisao na putu do gataru. Ponovo, riječ je o karinu. Džini znaju ono što je za ljude u jednom momentu gajb, ali oni ne znaju apsolutni gajb (za gataru je skriveno ono što se dešava kod nekog čovjeka, ali to isto nije skriveno za džina pratioca tog čovjeka, i kada ovaj to ispriča gataru, ispostavi se da on zna skriveno što ne odgovara istini; skrivene stvari i za ljude i džine su, na primjer, one koje će se desiti sljedeće minute i druge stvari). Dokaz da džini ne znaju skriveno, budućnost, jeste smrt Sulejmana, alejhisselam, koga su služili, radili u njegovim rudnicima i izrađivali mu razne predmete: „A kad smo odredili da umre, crv koji je bio rastočio štap njegov - upozorio ih je da je umro i kad se on srušio, džinovi shvatiše da ne bi na mucu sramnoj ostali da su budućnost prozreti mogli.“ (Sebe, 14) Neovisno od „sposobnosti“ gataru da proreknu skrivene stvari sadašnjosti ili budućnosti, ili da se ponižavaju u pokušajima da to učine, muslimanima je zabranjeno odlaziti im. Upozoreni smo, a na nama je hoćemo li poslušati ili se oglušiti. Za gataru je vezana jedna stvar: oni dijagnosticiraju bolesti a najčešće za nju nemaju lijeka. Čovjek ode ljekaru da bi ovaj otkrio bolest, a da bi zatim dao i odgovarajući lijek. Ako vam doktor kome odete, zato što vas boli stomak, kaže da vas boli stomak, a ne propiše lijek, on nije doktor! O tome preko čega sve gatari rade, bilo bi bespredmetno govoriti.

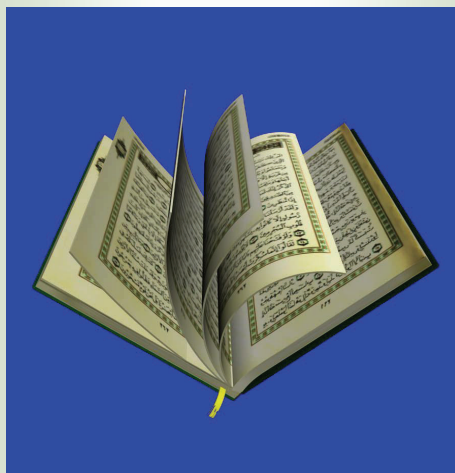
Radi se o neograničeno mnogo stvari, od onih «bezazlenih» (šoljice od kahve, grah, kamenčići, listovi, kosti, kašike i neki drugi predmeti), do onih koji dokazuju da je onaj kod koga se nađu sihirbaz (oni kojima su potrebna imena i datumi rođenja bolesnika i njegovih roditelja, oni koji traže dijelove odjeće ili druge intimne stvari, i drugo).

Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: „*Ko god posjeti gataru i povjeruje u ono što on kaže, zaniijekao je (postao je nevjernik u) ono što je objavljeno Muhammedu.*“ (Ahmed, Ebu Davud, Et-Tirmizi, Ibn Madže, El Hakim)

Šejh Abdul Aziz ibn Baaz je rekao: „Astrologija, čitanje iz listova palme, čitanje iz šoljice kahve, proricanje i druge stvari koje praktikuju vračari i sihirbazi jesu nauke (iz vremena) džahilijjeta koje su zabranili Allah džellešanuhu i Njegov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem. To su djela koja je islam proglasio lažnima (neistinom) i upozorio na njihovo praktikovanje (zabranio), ili odlazak onima koji ih praktikuju, te pitati ih o bilo čemu ili vjerovati u ono što kažu - zato što je to znanje o skrivenom koje je Allah dž.š. zadržao za sebe.“

Da nas Allah džellešanuhu sačuva od ove vrste iskušenja, i od ove vrste ljudi!!!

***"Mi objavljujemo u
Kur'anu ono što je lijek i
milost vjernicima,
a nevjernicima on samo
povećava propast"***

**Prevod značenja
sure El-Isra: 82**

„O vjernici, vino i kocka i kumiri i strelice za gatanje su odvratne stvari, šejtanovo djelo; zato se toga klonite da biste postigli ono što želite.“ (El-Maide 90)

Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: „*Ko god ode gataru (posjeti ga) i pita o bilo čemu, namaz mu se neće primiti četrdeset dana.*“ (Muslim)

STVARANJE NEBESA I ZEMLJE

Najzanimljivija planeta od svih planeta u sunčevom sistemu je, dakako, naša Zemlja. Ovo zato što je ona specifična u smislu da je perfektna za život čovjeka, gledajući je u odnosu na druge planete. Temperatura je pogodna, vazduh sadrži sastojke koji taman pašu za naš organizam, vode i hrane je u dovoljnim količinama, vremenska doba su pogodna, zaštićeni smo atmosferom (omotačem) od životnih opasnosti iz kosmosa itd

Piše Refiz Duro, student astronomije

Allah džellešanuhu na više mjesta u Kur'anu spominje Zemlju i nebesa, što bi svakom čitaocu trebalo pobuditi pažnju. Veličanstvenost Zemlje i nebesa i onoga što je na njima nam direktno govori o veličanstvenosti Uzvišenog Stvoritelja. Također nam Kur'anski ajeti ukazuju i na to da treba da se probudimo i shvatimo naše mjesto u kosmosu: "Stvaranje nebesa i Zemlje je sigurno veće nego stvaranje roda ljudskog, ali većina ljudi ne zna." (Al-Mu'min, 57) Kako je došlo do nastanka planeta, Sunca i ostalih nebeskih tijela koje se nalaze u Sunčevom sistemu? Današnje teorije nam u mnogo čemu mogu opisati ovaj proces, iako je još uvijek mnogo detalja koji još nisu potvrđeni. Na početku dvadesetog stoljeća

astronomi su vjerovali da su planete nastale prilikom sudara Sunca i neke druge zvijezde. Od tog doba, naučnici

oblacima se također stvaraju i manji objekti, poput planeta i asteroida. Istraživanjima je primjećena materija oko bližih zvijezda, što pojačava ideju da zvijezde ne nastaju usamljene, već okružene manjim objektima - planetama, mjesecima, asteroidima i sličnim. Znamo da je starost planetarnog sistema približno 4.5 milijardi godina, a astrofizičari koji proučavaju evoluciju zvijezda daju istu starost Suncu. Ovo ukazuje na to da su Sunce i planete nastale zajedno od istog izvora materijala.

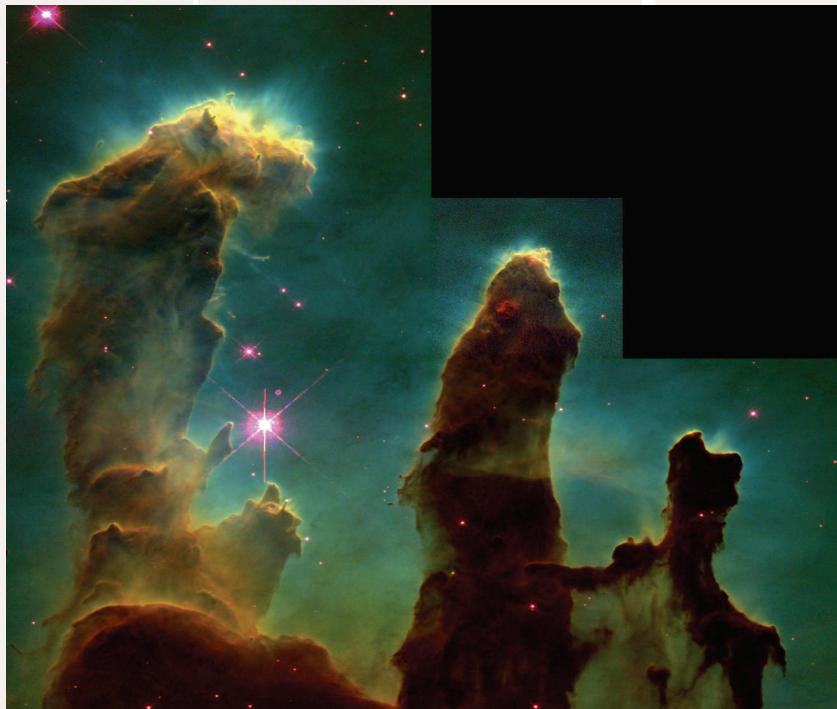

Figura: THE EAGLE NEBULA

su shvatili da ovo nije slučaj, te su došli do novih saznanja u kojima se rađanje zvijezda dešava u rotacijskom oblaku prašine i gasa koji se u našem slučaju naziva solarna nebula. U ovim

Nastanak Sunčevog sistema

Rađanje zvijezde započinje u oblaku koji se polako vrti, oblaku međuzvjezdanog gasa i prašine koji je

možda i sam dio puno većeg i kompleksnijeg oblaka kao što su gigantski oblaci u nebula Eagle (figura na st. 36). U jednom trenutku dolazi do urušavanja oblaka u sebe, odnosno prema svojim unutrašnjostima gdje se nalazi centar mase. Razlog početka urušavanja može biti višestruk: gravitaciona nestabilnost je stvorena u unutrašnjosti oblaka u obliku grupisanja materije u oblaku; moguća eksplozija zvijezde u susjedstvu u vidu supernove, hraneći oblak s kratkotrajnim radioaktivnim elementima i šaljući šok-talase koji zbijaju i zgušćuju oblak. Urušavanje je moguće dokle god je unutrašnja, kinetička energija oblaka manja od gravitacione energije predstavljene u masi oblaka i daljine kroz koju se urušava. Prilikom urušavanja i smanjivanja oblaka, tri se stvari dešavaju:

- Rotaciona brzina oblaka se povećava;
- Oblak se spljoštava u disk;
- Oblak se zagrijava, posebno u centralnim dijelovima.

U spljoštenom disku gas i prašina mogu puno lakše zračiti, odnosno ispuštati energiju u kosmos, nego pri centru, gdje se stvara sfera (lopta) materije. Ovde se temperatura povećava do tačke gdje nuklearna fuzija hidrogena u helijuma može započeti (spajanje hidrogen jezgra u helijum). Ovo definiše "paljenje" i početak života zvijezde. Ovo je trenutak kada "zvijezda zasvijetli". Nagomilavanjem materije prvo u Sunce, te onda u planete, a također i u ostale manje nebeske objekte (mjeseci, asteroidi, komete itd.), stvoren je sunčev sistem koji vidimo danas. Ovaj sunčev sistem je pun suštih suprotnosti, kao i sličnosti. Postoji više uzroka koji su imali efekta na osobine planeta. Jedan od glavnih je udaljenost od Sunca, odnosno dobitak dijela sunčeve energije u vidu zračenja. Od

temperature u disku gdje su se planete formirale su zavisili i sastojci same planete. Tako primjećujemo da su četiri unutrašnje planete (Merkur, Venera, Zemlja, Mars) prilično "tvrde", dok su sve vanjske planete, osim Plutona, gasne planete. To su Jupiter, Saturn, Neptun i Uran. Raznovrsnost ovih planeta je kao kada dođete u zoološki vrt, pa na jednom mjestu vidite

životnih opasnosti iz kosmosa itd. Ova kombinacija ne postoji na drugim planetama, gdje su atmosfere ispunjene otrovnim gasovima za čovjeka, čak gdje atmosfere i ne postoje, planete koje nisu čvrste forme, nego su manje-više potpuno u gasnom stanju, planete s visokim temperaturama kao što je to Venera (870 stupnjeva C), planete s temperaturama daleko ispod nule itd., sve činjenice koje govore u korist Zemlje. Uzvišeni Allah kaže u prevodu ajeta: "Allah je učinio Zemlju prebivalištem..." (Al-Mu'min, 64) "Stvaranje nebesa i Zemlje, smjena noći i dana, lađa koja morem plovi s korisnim tovarom za ljude, kiša koju Allah spušta s neba pa tako u život vraća zemlju nakon mrtvila njezina - po kojoj je rasijao svakojaka živa bića, promjena vjetrova, oblaci koji između neba i Zemlje lebde - doista su dokazi za one koji imaju pameti." (Al-Baqara, 164) Navedeno je samo jedan sićušni dio neba, odnosno kosmosa u kojem se mi nalazimo. Postoje mnogi drugi svjetovi, vrlo interesantni i egzotični, te zvijezde, crne rupe, i ono što vidimo a i mnogo onoga što ne vidimo. "Hvaljen neka je Allah, stvoritelj nebesa i Zemlje..." (Fatir, 1)

***Onaj koji je
sedam nebesa jedna iznad
drugih
stvorio - ti u onome što
Milostivi stvara ne vidiš
nikakva nesklada, pa
ponovo pogledaj vidiš li
ikakav nedostatak,
zatim ponovo više puta
pogledaj, pogled će ti
se vratiti
klonuo i umoran
Al-Mulk 3 – 4***

mirnu, ali vitku antilopu, na drugom mjestu ponosnog lava, a pak na trećem mjestu velikog slona, i tako redom. Najzanimljivija planeta od svih planeta u sunčevom sistemu je, dakako, naša Zemlja. Ovo zato što je ona specifična u smislu da je perfektna za život čovjeka, gledajući je u odnosu na druge planete. Temperatura je pogodna, vazduh sadrži sastojke koji taman pašu za naš organizam, vode i hrane je u dovoljnim količinama, vremenska doba su pogodna, zaštićeni smo atmosferom (omotačem) od

PRISEGA NA AKABI

Izašao je Resulullah sallallahu alejhi ve sellem na Minu i to na Akabu, sreo je tamo šestoricu momaka iz Jestriba (Medine) iz plemena Hazredž. Bili su to sinovi Jestribske gospode, koji su slušali nekad od jevrejskih robinja iz Medine, da će se pojaviti poslanik u njihovom vijeku i da će ga jevreji slijediti, te da će zajedno sa njim pobijediti arape. Govorili su jevreji riječima: „On će se pojaviti i mi ćemo ga slijediti, pa ćete izginuti poput naroda Ada i Irema!“

Safijjurr Rahman El- Mubarekfuri

Nakon svih teškoća u Meki i nakon smrti amidže Ebu Taliba i supruge Hatidže radijAllahu anha, Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem je počeo pozivati ostale arape van Meke u islam. Prvo je otišao u Taif i doživio tamo veliko poniženje i neuspjeh. Posjećivao je i pozivao okolna plemena, išao je također pojedincima u posjetu i izlagao im islam. Kad bi došao period hodočašća, Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem bi iskoristio taj period za da'vu, izlagao bi i pričao ljudima o islamu. Tako u vrijeme hodočašća jedanaeste godine po poslanstvu ili julu 620 godine n.e., islam je našao plodne sjemenke za svoju ideju, koje ubrzo izrastoše u granata stabla. Izašao je Resulullah sallallahu alejhi ve sellem na Minu i to na Akabu, sreo je tamo šestoricu momaka iz Jestriba (Medine) iz plemena Hazredž. Bili su to sinovi Jestribske gospode, koji su slušali nekad od jevrejskih robinja iz Medine, da će se pojaviti poslanik u njihovom vijeku i da će ga jevreji slijediti, te da će zajedno sa njim pobijediti arape. Govorili su jevreji riječima: „On će se pojaviti i mi ćemo ga slijediti, pa ćete izginuti poput naroda Ada i Irema!“ Resulullah sallallahu alejhi ve sellem im se obrati i izloži islam, zatim ih pozva i oni mu se odazvaše. Obećaoše Resulullahu sallallahu alejhi ve sellem

da će kad se vrate u Medinu pozivati svoje sunarodnike da i oni povjeruju i prihvate islam.

Prva prisega na Akabi

Tok događaja je htio da je sljedeće godine, dvanaeste po poslanstvu, u mjesecu julu 621. po kalendaru, na hodočašće je došlo dvanaest ljudi, među kojima je pet iz one grupe (od šest) koja se srela sa Resulullahom, alejhisselam, protekle godine. Šesti, Džabir bn Abdullah bn Riab, nije došao. Osim njih, došlo je sedam novih muslimana. Pet ih je bilo iz plemena El-Hazredž, a dvojica iz plemena El-Evs. Ova grupa se sastade sa Resulullahom, sallallahu alehi ve sellem, kod Akabe na Mini, pa dade svoje obećanje na vjernost Resulullahu alejhisselam. *Prenosi Buharija od Ubadet bn Samita da je Resulullah, a.s, rekao: "Dođite i dajte mi čvrsto obećanje na vjernost i da nećete Allahu ništa ravnim smatrati, da nećete krasti, blud činiti, djecu svoju ubijati i da nećete laž i potvoru na svoje žene bacati i da mi nećete ni u čemu što je dobro, poslušnost odricati. Ko od vas prihvati, nagrada mu je kod Allaha, a ko iznevjeri bilo šta od ovoga, biće kažnjen na ovom dunjaluku i*

to će mu biti otkup za grijeh. Ko od ovog nešto prekrši, pa ga Allah pokrije, On će mu i kaznu odrediti ako hoće ili oprostiti ako koće.“ „Pa mu dadasmo riječ - za sve što je tražio, dodade Ubbadet!"

Prvi ambasador Islama u Medini

Pošto se prisega na vjernost završila i prošao period hodočašća, Resulullah, alejhisselam, otpremi sa ovom grupom muslimana prvog svog daiju (pozivača) u Jesrib, da podučava tamošnje muslimane islamskim propisima i da ih uputi u praktikovanje vjere. On će širiti Islam među tamošnjim nevjernicima. Za ovu misiju odabra mladića iz redova muslimana, koji je među prvim prigrlio vjeru. Bio je to Mus'ab ibn Umejr, radijAllahu anhum. On se nastani kod Es'ad ibn Zerareta, i njih dvojica počeoše s velikim entuzijazmom i odvažnošću tumačiti Islam u Jes'ribu. Mus'ab je bio poznat pod nadimkom "Učač". Najveći uspjeh u svom pozivu doživio je, kako se pripovjeda, kada su dvojica stariješina iz plemena Beni Abdil Ešhel prešli na islam, a to su S'ad ibn Mu'az i Usejd ibn Hudajr, a nakon njih primiše svi

ljudi iz njihova plemena osim jednog čovjeka koji se zvao El-Usajmir, on je primio islam na dan bitke na Uhudu, pa u bitci poginuo. On je onaj čuveni ashab, koji je došao Allahovom Poslaniku sallallahu alejhi ve sellem i pitao ga, dal da prvo primi islam ili da se bori, pa mu je Poslanik a.s. odgovorio: „Primi islam, pa se bori!“ Žestoko se borio i poginuo, a da nije ni na jednu sedždu, pred Allahom obavio. Resulullah aalejhisselam je rekao za njega: „Za malo truda, dobio je veliku nagradu.“

Druga prisega na Akabi

U hadždžskim mjesecima, godine trinaeste od poslanstva, juna 622, god. po kalendaru, u Mekku na hadždž stiže sedamdeset i nešto muslimana iz Jesriba sa svojim rođacima mušricima. Usput su se ovi muslimani međusobno pitali, dokle će dozvoliti da se Resulullah, alejhisselam, pati strahuje i tumara Mekkanskim brdima? Kada stigoše u Mekku, uspostaviše tajni kontakt sa Resulullahom, alejhisselam, tokom kojeg se dogovoriše da se sastanu polovinom hadžijskog praznika (Kurban Bajram) na mjestu Es-Šu'ab, kod Akabe, kod Prvog džemreta, (mjesta, gdje hadžije bacaju kamenčiće na Šejtana) na Mini. Sastanak treba da se održi u potpunoj tajnosti, u sred noći. Nakon što su svi stigli na mjesto dogovora, skupu se prvi obratio Poslanikov sallallahu alejhi ve sellem amidža El-Abbas ibn Abdul Muttalib - tada još uvijek u staroj vjeri, koji je došao s njim u pratnji. Nakon njegovog govora i upozorenja Ensarijama o važnosti Poslanikove sallallahu alejhi ve sellem

zaštite, Ensarije mu rekoše: „Čuli smo šta si rekao, govori ti, o Božiji Poslaniče, i izaberi za sebe i svog Gospodara ono što više voliš!“ Resulullah, alejhisselam, nakon toga iznese svoj stav i savez se uspostavi. O ovome nam detaljno pripovijeda imam Ahmed od Džabira, radijAllahu anhu koji kaže: "Rekosmo: 'O Božiji

da se nećete ničijeg prijekora bojati,

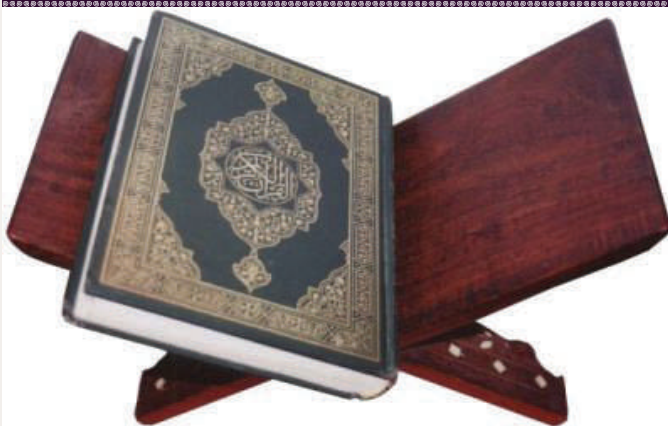
5. Da ćete mene potpomagati, kad vam se obratim i da ćete me štititi kao što štitite sami sebe, svoje žene i svoje sinove. S tim ćete zaraditi Džennet.

Zatim ga uze za ruku El-Bera'a ibn Mearur i reče: "Da, tako nam Onoga, koji te posla sa Istinom, branit ćemo te od onoga od čega budemo branili svoje žene i djecu. Stupimo u savez, o Božiji Poslaniče, mi smo uistinu sinovi rata, narod koji nosi oružje, to smo naslijedili s koljena na koljeno." Dok je Bera'a govorio Resulullahu, alejhisselam, uplete se Ebul-Hejsem ibn Et-Tihan, koji reče: "O Božiji Poslaniče, između nas i nekih ljudi u Jesribu je zategnut kanap. Mi hoćemo da ga presječemo - to su Jevreji. Hoćeš li se predomisлити, ako to učinimo, pa nas ostaviti i vratiti se svom narodu?" Resulullah, alejhisselam, se nasmija i reče: "Život je život, smrt je smrt, ja sam vaš, vi ste moji, boriću se protiv onih, protiv kojih se vi borite, a miriti se sa onima, s kojima ste vi u miru." (ibn Hišam 1/442)

Džabir radijAllahu anhu priča: "Prilazili smo Resululahu, alejhisselam, jedan po jedan, i svi mu pojedinačno prisegu dasmo, a on prihvati naše prisege govoreći da nas Allah nagradi Džennetom." (Ahmed) Što se tiče žena koje su dale svoju prisegu, one se nisu rukovale, nego su čestitanje i pokornost iskazale riječima. „Resulullah, alejhisselam, se nije nikada rukovao saženom koja mu nije mahrem." (Muslim 2/131)

Rekao je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: "Najbolji su od vas oni koji nauče Kur'an i druge njemu počavaju."

Buharija

Rekao je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: "Allah Azze ve Dželle ima dvije vrste sljedbenika među ljudima. To su sljedbenici (učači) Kur'ana. Oni su Allahovi sljedbenici i Njegovi odabranici"

Ibn Madže, Ahmed i Hakim

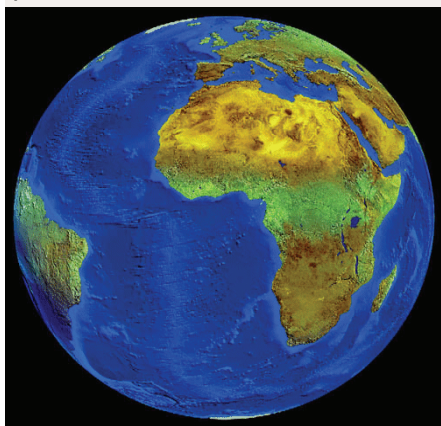
Poslaniče, na čemu treba da ti iskažemo svoju vjernost?" Resulullah, alejhisselam, reče:

1. Na poslušnost i pokornost u radu i lijenosti,
2. Na opskrbu u olakšici i poteškoći,
3. U naredbi za činjenje dobra i odvrćanja od zla,
4. Da ćete raditi u ime Allaha i

Ja sam rođen davno u zemlji Habsy, sad se to zove Etiopija.

Ta zemlja se nalazi u Africi. Ja sam poznat po zadivljujućoj priči iz mog života. Podi samnom pa ću ti pokazati šta se desilo.

Ja sam slobodno šetao sa svojim stadom po velikim prostranstvima Afrike. Ljudi iz Habsyija su me posmatrali iz daljine. Oni nisu

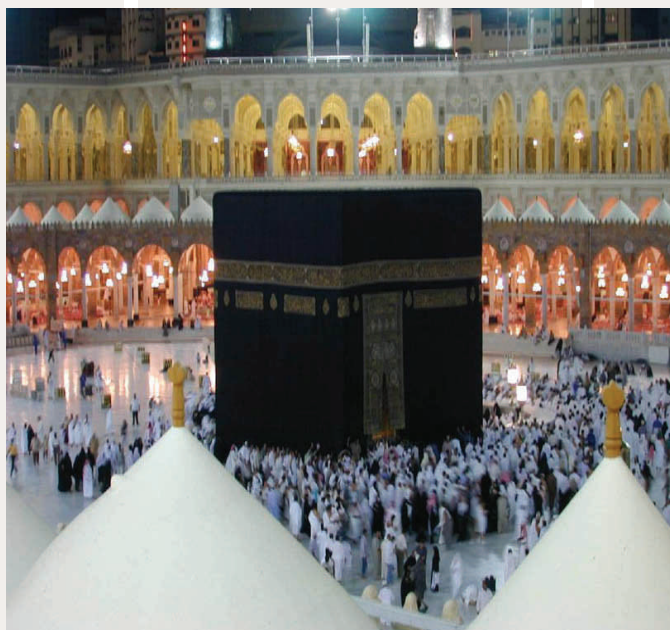
nikad vidjeli tako snažnog slona i zato hoće da me uhvate. Oni znaju da veliki i snažni slon svakog čovjeka može da prepadne, dakle i njihove neprijatelje. Oni hoće da se ja borim. Nakon dugog suprotstavljanja sam se predao; oni su me uhvatili i sa lancima oko mojih stopala odveli u grad. Ja više nemogu nazad mome stadu ali moj gazda je dobar prema meni. On hoće da me proda kralju. Kralj se zove Abraha. On hoće rado da me ima. Daju mi puno vode i hrane. Kupaju me svaki dan tako da sam zdrav i lijep. Ljudi se tresu od straha i bježe kad čuju moje korake. Narod iz Habsyja me se boji, ali su isto ponosni na mene. Oni se sad netrebaju bojati svog neprijatelja, zato što ja svakog

moгу pobjediti. Danas ću sa Habsy vojskom napasti jedan grad u Jemenu. Sa ponosom me oni vode u borbu. Sa svojom snagom sam ubrzo otvorio vrata grada. Abrahovi vojnici sad mogu lahko ući. Oni su pobjedili i kad smo se vraćali kući svi su me tapšali po mom tijelu. 'Da nam dugo živi hrabri slon! Da nam dugo živi hrabri slon, svi su govorili. Kralj Abraha hoće da sagradi veliki tempel i da stavi kipa da mu se moli. Kralj kaže da svi ljudi moraju donijeti kamenje i drva. Uхваćeno je još slonova. Oni moraju pomagati u nošnji teških drva i kamenja. Kralj hoće da sagradi tempel koji je ljepši od Kjabе koja se nalazi u Meki. Kralj Abraha mrzi Kjabu i ljubomoran je na nju, zato što je posjećuje puno

naroda iz cijelog svijeta. Sav tempel je pozlaćen tako da bi naveo narod da dolaze kod tempela a da neidu na Kjabu. Ali narod nije dolazio kod tempela. Nastavili su ići na Kjabu. Kralj Abraha je puno ljut. 'Ja moram uništiti Kjabu tako da je narod više nebi posjećivao', mislio je on. Kralj Abraha je naredio svojoj vojsci da napadnu Meku. I ja moram sa njima. Ja idem napred. Kralj Abraha sjedi ponosno na svojim leđima. Kralj se nada da će mu ja pomoći da uništi Meku, kao što sam dosad uništavao druge gradove. Što je čudno ali ja uopšte nemam volje da idem. Ali ja nemogu odbiti jer moram da slušam kralja. Ja znam da je Kjabu sveto mjesto. To je Allahova kuća i ona je naravno zaštićena. Niko to nemože uznemiriti. Golubovi tamo lete slobodno. Niko ih nesmiye otjerati. Sveto mjesto je

vrlo tiho i spokojno. Ja znam da su poslanik Ibrahim i njegov sin Ismail napravili Kjabu. Narod iz Meke se prepadne kad čuje moje ime. Oni su čuli da ću ih napasti. Oni znaju da sam ja snažan i hrabar. Nakon jednu noć mi stižemo u Meku. Meka se tada mora uništiti. Niko me nezaustavlja. Put do Meke je širom otvoren. U gradu Meki je jedan vođa, koji se neboji našeg napada. On se zove Abdul Mutalib. On kaže glasno svima: 'Kjabu će zaštititi Allah. Niko je nemože uništiti!' Njegove riječi su me ustrašile. Inače se nikad puno nebojim kad ulazim u grad od neprijatelja. Ja sve uništavam što mi se nađe na putu. Ali sad sam se puno ustrašio njegovih riječi. Odjednom se

osjećam slab i umoran. Moji prijatelji, kamile i konji se isto osjećaju slabo tako da nemogu više hodati. Abraha i njegovi vojnici neznaju šta da rade. Totalno su se zaprepastili. Mene vuku nazad ali ja nemogu da hodam. Probaju da me skrenu lijevo ili desno i samo me tuku. Ali ja se nikako nemogu pomaći. Neznam šta mi je, nemam više nikako snage. Ja neću da uništim Kjabu. Ja hoću da idem

nazad...kući. ali oni hoće da unište Kjabu. Probavaju da me natjeraju. Odjednoi ja vidim stotine ptica u zraku. Sanjam li ja to? Nebo se smrači. A, to su ptice Ababil! Ptice Ababil! To su ptice koje je Allah specijalno poslao da uništi Abrahahovu vojsku. Ptice bacaju vruće kamenje: nastala je kiša vrućog kamenja. Prvi kamen je pogodio najvećeg slona. Slijedeći kamen je pogodio najveću kamilu. Kamenje je padalo po životinjama. U vrlo kratkom vremenu su sve životinje pokrepale. Umirali su i vojnici. Ja sam teško ranjen. Vidim jedno jako svijetlo koje pokriva sav grad Meku. Izdaljine vidim Abdul Mutaliba kako hoda. Narod iz Meke mu prilazi i čestita mu:

Oni su radosni zato što je Abrahahova vojska pobjeđena. Izdaljine čujem kako Abdul Mutalim govori narodu svoj san: 'Prošlu noć sam sanjao da iz mojih leđa izlazi srebrena špaga. Gornji dio je bio na nebu a donji na zamlji. Ukratko je špaga izgledala kao drvo sa puno grana. Jedna od tih grana je vrlo jako sijala. Vidio sam da puno naroda visi na toj grani,' kaže on. 'O Abdul Mutalibe, žena tvog sina Abdulaha je trudna. Njeno dijete će biti vođa kojeg će puno naroda slijediti,' reče neko. Nakon kratkog vremena je Amina, žena od Abdulaha dobila sina. To je Muhamed salallahu alejhi ve sellem. Moj život je završen. Život jednog snažnog i hrabrog slona od kralja Abrahe je prošao. Kjabu će uvijek ostati u miru i zaštićenosti, do kraja svijeta. Na tom mjestu obavljaju svi pratioci Muhameda salallahu alejhi ve sellem hadž, mole se pet

puta dnevno okrenuti prema Kjabu. Allah je najbolji zaštitnik.

U Kur'anu stoji:

Zar nisi čuo šta je sa vlasnicima slona Gospodar tvoj uradio!

Zar lukavstvo njihovo nije omeo

i protiv njih jata ptica poslao,

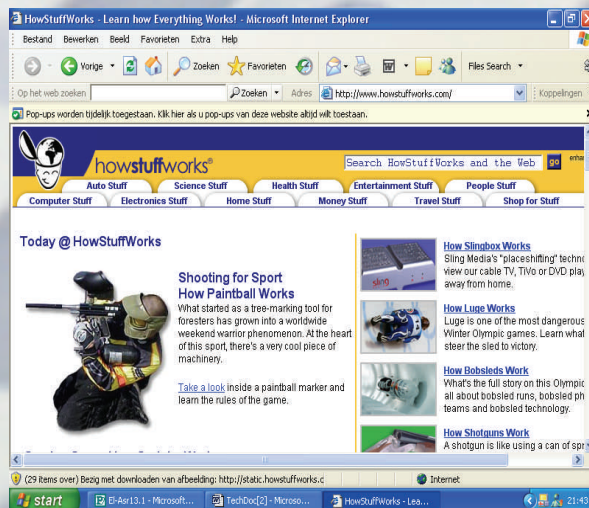
koje su na njih grumenje od gline pečene bacale,

pa ih On kao lišće koje su crvi istočili učinio?

(Prevod sure Al-Fiel: 1-5)

AltaVista prevodilac

Jedan od jednostavnih načina za prevod određenog teksta sa jednog jezika na drugi je besplatni servis na stranici www.altavista.com. Na ovoj stranici možete koristiti software za prevod određenog teksta ili internet stranice sa npr., njemačkog na holandski ili neki drugi jezik. Trenutno ne postoji opcija za prevod na bosanski, ali za one koji žive na Zapadu i govore jedan od zapadnih jezika ovaj program bio mogao biti od koristi

WikiPedija

Na internetu se nalazi dosta besplatnih servisa koji vam nude širok izbor raznih informacija vezanih za nauku, historiju i druge teme. Jedna od najopširnijih besplatnih enciklopedija na internetu je WikiPedija. Stranica je urađena na dosta jezika a medju njima i na Bosanskom. Koristeći opciju za pretragu možete veoma lahko doći do tražene informacije. Treba napomenuti da je ova enciklopedija otvorenog tipa i da svaki posjetilac može mijenjati informacije ukoliko, npr., naiđe na netačnosti u određenom članku.

WikiPedija se nalazi na: www.wikipedia.org

How stuff works (kako stvari rade)

Ova stranica vam nudi odgovore na hiljade pitanja vezanih za rad skoro svakog aparata, ljudskog organizma i drugih stvari. Ako vas je ikada interesovalo kako radi automobil ili neki aparat, ovdje možete naći opširan odgovor, toliko opširan da su objašnjeni skoro svi detalji. Posebno za one koji studiraju a potrebne su im određene informacije za neki školski rad, mogu veoma lahko doći do detaljnih informacija. Pored tekstualnog objašnjenja možete naći i slike koju su vezane za doticnu temu. Adresa stranice je: www.howstuffworks.com

Naša kuhinja

Nenina čorba

Potrebno (za 4 tanjira): 1 l mesne vode, 2 svježa paradajza (ili istu količinu paradajz sosa), 1 kašika putera, 1 fildžan riže, 1 jaje, 2-3 kašike mlijeka, so. Priprema: Na puteru izdinstati paradajz koji se prethodno oguli, a zatim zaliti mesnom vodom. Kad voda prokuha dodati rižu. Kuhati sve dok se riža ne skuha. Skinuti s vatre i zaliti čorbu jajetom, koje je umućeno s mlijekom. Vratiti da još malo kuha i čorba je gotova.

BUJRUM

ISLAMSKA ODJEĆA

Nudimo vam kvalitetnu islamsku odjeću
za žene i muškarce po povoljnim cijenama!

Kontakt:

Mob.: 06-4908-6668

E-mail:

an-nisa@home.nl

info@an-nisa.net

Država: Holandija

- Ženski mantili
- Haljine
- Kompleti (bluza + suknja)
- Kompleti (bluza + hlače)
- Kompleti (tunika + suknja)
- Hidžabi
- Hidžabi za djecu
- Razna muška islamska odjeća
- Kape, mirisi, misvaci itd.

www.an-nisa.net

NOVO!

Uskoro An-Nisa
na internetu,
inšallah!

NOVO na DVD

POD ZASTAVOM MUHAMMEDA
arapska verzija filma

**ALIBABINO
POKAJANJE**

USKORO NA DVD

crtani filmovi:

Lav Ajni Džaluta
Kabil i Habil
Soko Kavkaza

HADŽ 2006

www.kewser.net